

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

Zdroje financování péče o kulturní památky

Eliška Krejčová

**Bakalářská práce
2011**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Eliška KREJČOVÁ
Osobní číslo: E06181
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná ekonomika a správa
Název tématu: Zdroje financování péče o kulturní památky
Zadávací katedra: Ústav veřejné správy a práva

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce: Teoretická část bude věnována zejména celkovému přehledu zdrojů financování prostřednictvím Ministerstva kultury při péči o kulturní památky v současnosti s jejich finančním vyjádřením ve sledovaném období. Praktická část zhodnotí využití těchto dotačních programů v okrese Semily a uvede realizaci vybraných akcí.

Dále bude v širším kontextu rozvedena problematika dalších nestátních zdrojů a poukázáno bude i na celkový historický vývoj finanční podpory při péči o kulturní památky.

1. Historický vývoj zdrojů financování
2. Dělení finančních zdrojů dle udělovatelů po roce 1989
3. Finanční dotace z prostředků Ministerstva kultury
4. Zhodnocení využití zdrojů v okr. Semily

Rozsah grafických prací: –
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Havarijní program. Dostupný z WWW:
<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=428>
HLOBIL, Ivo. Na základech konzervativní teorie české památkové péče. Praha: 2008. ISBN 978-80-87104-32-3.
KAIGL, Jan; PECHOVÁ, Kateřina; ZÍDEK, Martin. Příručka vlastníka kulturní památky. Praha: 2004. ISBN 80-86310-19-1.
Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny. Dostupný z WWW:
<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=431>
Program Podpora pro památky UNESCO. Dostupný z WWW:
<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=2433>
Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. Dostupný z WWW: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>
Program restaurování movitých kulturních památek. Dostupný z WWW:
<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=432>
Program záchrany architektonického dědictví. Dostupný z WWW:
<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=430>
Zákon č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách.
Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva


Datum zadání bakalářské práce: 29. června 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: 6. května 2011


doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.


doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 15. srpna 2010

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně

V Pardubicích dne 29. 4. 2011

Eliška Krejčová

Poděkování:

Mnohokrát děkuji PhDr. Miloši Charbuskému, CSc. za odborné vedení práce, cenné rady a připomínky a trpělivost. Dále bych chtěla poděkovat pracovníkům Ministerstva kultury, Městského úřadu v Semilech, Městského úřadu v Jilemnici, Městského úřadu v Turnově a Národního památkového ústavu v Liberci za jejich ochotu a poskytnuté informace.

Anotace

Bakalářská práce se věnuje zdrojům financování péče o kulturní památky. Soustředuje se zejména na přehled zdrojů financování prostřednictvím Ministerstva kultury, ale i zhodnocení využití těchto dotačních programů v okrese Semily v letech 2008-2010. Dotýká se i jiných nestátních zdrojů. Zmiňuje také historický vývoj financování péče o kulturní památky.

Klíčová slova

kulturní památka, financování péče o kulturní památky, dotační programy Ministerstva kultury

Title

Sources of Financing of Cultural Monuments Preservation

Annotation

The bachelor thesis deals with sources of financing of cultural monuments preservation. It focuses mainly on an overview of sources of financing through the Ministry of Culture. Moreover, it evaluates the use of the allocation programs in the Semily district in the years 2008-2010. It also touches upon other non-state sources and mentions the historical development of financing of cultural monuments preservation.

Keywords

cultural monument, financing of cultural monuments preservation, allocation programs of the Ministry of Culture

OBSAH

ÚVOD	8
1 VYMEZENÍ POJMŮ	9
1.1 KULTURNÍ PAMÁTKA.....	9
1.2 PLOŠNÁ OCHRANA.....	10
1.3 PÉČE O KULTURNÍ PAMÁTKY.....	10
2 HISTORIE FINANCOVÁNÍ PÉČE O KULTURNÍ PAMÁTKY	12
3 UDĚLOVATELÉ PO ROCE 1989	14
3.1 MINISTERSTVA	14
3.2 OBCE, KRAJE	15
3.3 EVROPSKÁ UNIE A FINANČNÍ MECHANISMY EHP/NORSKA	16
3.4 NADACE, SPONZORSTVÍ	17
4 FINANČNÍ PROSTŘEDKY MINISTERSTVA KULTURY	17
4.1 HAVARIJNÍ PROGRAM.....	18
4.2 PROGRAM REGENERACE MĚSTSKÝCH PAMÁTKOVÝCH REZERVACÍ A MĚSTSKÝCH PAMÁTKOVÝCH ZÓN.....	19
4.3 PROGRAM ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ.....	21
4.4 PROGRAM PÉČE O VESNICKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE A ZÓNY A KRAJINNÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY 22	
4.5 PROGRAM RESTAUROVÁNÍ MOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK	23
4.6 PROGRAM PODPORA ZÁCHRANNÝCH ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ	24
4.7 PODPORA OBNOVY KULTURNÍCH PAMÁTEK PROSTŘEDNICTVÍM OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ.....	25
4.8 PODPORA PRO PAMÁTKY UNESCO	27
4.9 DALŠÍ PODPORA.....	28
5 ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ DOTAČNÍCH PROGRAMŮ V OKRESE SEMILY	29
5.1 HAVARIJNÍ PROGRAM.....	29
5.2 PROGRAM REGENERACE MĚSTSKÝCH PAMÁTKOVÝCH REZERVACÍ A MĚSTSKÝCH PAMÁTKOVÝCH ZÓN.....	32
5.3 PROGRAM ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ.....	34
5.4 PROGRAM PÉČE O VESNICKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE A ZÓNY A KRAJINNÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY 38	
5.5 PROGRAM RESTAUROVÁNÍ MOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK	40
5.6 PODPORA OBNOVY KULTURNÍCH PAMÁTEK PROSTŘEDNICTVÍM OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ.....	42
5.7 CELKOVÉ ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ DOTAČNÍCH PROGRAMŮ V OKRESE SEMILY	46
ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
SEZNAM TABULEK	58
SEZNAM GRAFŮ	58
SEZNAM PŘÍLOH	59

Úvod

V České republice se dochovalo několik desítek tisíc movitých a nemovitých kulturních památek, které jsou odkazem našich předků, a jež pro náš národ představují nevyčísitelné bohatství. Navíc obsahují významný ekonomický potenciál pro region, v němž se nacházejí. Aby mohly být uchovány i pro další generace, je nutné o ně pečovat. Péče o kulturní památky klade zvýšené nároky na teoretické znalosti, ale i nároky na financování, neboť při jejich obnově či restaurování musí být dodržovány určité odborné postupy. Pouze z vlastních finančních prostředků by vlastníci často nebyli schopni dostatečně o kulturní památky pečovat. Proto se v bakalářské práci zabývám zdroji financování péče o kulturní památky. V první kapitole vysvětluji základní pojmy, které se objevují v celé práci. Dále nastiňuji historický vývoj financování péče o kulturní památky od druhé poloviny 19. století po rok 1989, na který navazuje kapitola Udělovatele po roce 1989. Nejvíce pozornosti věnuji přehledu zdrojů financování prostřednictvím Ministerstva kultury a jejich praktickému využití v podobě dotačních programů, což bylo i cílem mé práce. Pro zhodnocení využití dotačních programů jsem zvolila okres Semily v letech 2008-2010. Rovněž uvádím dva konkrétní příklady obnovy kulturní památky, na nichž lze názorně vidět využití dotačních programů, ale i jiných nestátních zdrojů.

1 Vymezení pojmů

Hned na začátku své práce bych chtěla vysvětlit několik pojmů, které se budou objevovat v celém textu a jejichž vymezení je velmi důležité hlavně z právního hlediska, neboť se tím odlišují od jejich obecného významu. Prvním a nejvýznamnějším z nich je pojem kulturní památka.

1.1 Kulturní památka

Podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči jsou kulturními památkami nemovité a movité věci, popřípadě jejich soubory¹, které mají revoluční, historickou, uměleckou, vědeckou či technickou hodnotu. Zároveň představují významné doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti. Mohou to být ale také věci, které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem. Tyto věci se stávají kulturními památkami na základě prohlášení ministerstva kultury České republiky.² Kulturní památky, které představují nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa, prohlašuje vláda České republiky nařízením za národní kulturní památky. Vláda České republiky také stanoví podmínky jejich ochrany a obecné podmínky jejich zabezpečování státní památkovou péčí.³

Vybrané památky a kulturní sídla, kterým je přiznán nadnárodní význam a výjimečná světová hodnota, mohou být zapsány na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO⁴.

V současnosti jsou v České republice evidovány nemovité kulturní památky pod 40 244 rejstříkovými čísly a nemovité národní kulturní památky pod 272 rejstříkovými čísly. Počet movitých kulturních památek čítá 43 246 rejstříkových čísel, což odpovídá 1,5 milionu kusů předmětů.⁵ Památek UNESCO má Česká republika 12.

¹ Soubory věcí jsou prohlašovány za kulturní památky, přestože některé věci v nich nejsou kulturními památkami. § 2 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

² § 2 odst. 1 Tamtéž.

³ § 4 Tamtéž.

⁴ United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu. *Zásady pro užití neinvestičních prostředků z rozpočtu ministerstva kultury stanovených pro program Podpora pro památky UNESCO*, s. 1.

⁵ Stav k 31. 12. 2010. Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

1.2 Plošná ochrana

V 50. letech přichází česká památková péče s plošnou ochranou.⁶ Památkově chráněná tak mohou být i celá území, na kterých se nacházejí větší množství nemovitých kulturních památek či archeologické nálezy. Právě podle podílu kulturních památek a významnosti lokality se rozlišují památkové zóny a památkové rezervace. Památkovými zónami se mohou stát území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, či historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty. Památkové zóny prohlašuje po projednání s krajským úřadem Ministerstvo kultury, které také určí podmínky jejich ochrany.⁷

Za památkové rezervace prohlašuje nařízením vláda České republiky území, kde se nachází soubor kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů. Vláda také stanovuje podmínky pro zabezpečení ochrany památkové rezervace. Podmínky se mohou vztahovat i na nemovitosti, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se na území památkové rezervace.⁸ V případě potřeby lze kolem nemovité kulturní památky, národní kulturní památky, ale i památkové zóny a památkové rezervace vyhlásit ochranné pásmo. Územní rozhodnutí o ochranném pásmu vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností po vyjádření odborné organizace státní památkové péče. Jedná-li se o ochranné pásmo u národní kulturní památky, památkové zóny, či památkové rezervace, činí tak obecní úřad obce s rozšířenou působností na návrh krajského úřadu.⁹

1.3 Péče o kulturní památky

Každá věc vyžaduje péči a nejinak tomu je i u kulturních památek, které navíc jako kulturní dědictví národa potřebují i ochranu, aby mohly být uchovány pro další generace. Zvýšený zájem o památky a o jejich péči se objevuje na přelomu 18. a 19. století hlavně ve Francii kvůli napoleonským válkám, během kterých bylo zničeno a poškozeno velké množství památek. U nás k tomu přispěly josefínské reformy z konce 18. století, které zrušily většinu klášterních řádů. V 19. století vypuká všeobecný zájem o historii a o historické stavební slohy.¹⁰ Jsou zakládána muzea a různé dobrovolné spolky. Právě v 19. století, přesněji v roce

⁶ ULBRICHOVÁ, Petra., Vývoj právní úpravy ochrany kulturních památek, s. 190.

⁷ § 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ § 5 Tamtéž.

⁹ § 17 odst. 1 a 3 Tamtéž.

¹⁰ Přednášky PhDr. Marka Perůtky na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci v akademickém roce 2008/2009.

1850 byla ve Vídni z císařského rozhodnutí zřízena Centrální komise¹¹, která dala základy české institucionální památkové péči. Jedním z nejdůležitějších počínů Centrální komise bylo vypracování návrhu památkového zákona.¹² Nikdy však nebyl přijat. K vydání památkového zákona nedošlo ani za první republiky, přestože se na jeho osnově pracovalo.¹³

Prvním zákonem, který v našem státě upravoval celistvě ochranu památek, se stal až zákon č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách. Později byl nahrazen zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, který je po značných úpravách platný i dnes. Podle tohoto zákona by měl stát chránit kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu.¹⁴ Z toho vyplývá i náplň státní památkové péče, která zahrnuje činnosti, opatření a rozhodnutí, jimiž orgány a odborná organizace státní památkové péče zabezpečují zachování, ochranu, zpřístupňování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.¹⁵ Jedná se převážně o činnosti Národního památkového ústavu, který je odbornou organizací státní památkové péče. Mimo svých zákonných povinností vydává také metodické pokyny, které specifikují konkrétní nakládání s památkovým fondem. Nezbytné je též využívání nejnovějších vědeckých i technologických poznatků, které se aplikují v památkové praxi zejména při péči o kulturní památky.

Povinnosti o odpovědnost však mají hlavně vlastníci kulturní památky. Ti musí na vlastní náklad pečovat o zachování kulturní památky, udržovat ji v dobrém technickém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Stejně povinnosti má i ten, kdo kulturní památku užívá nebo jí má u sebe. Náklady spojené s péčí hradí pouze tehdy, upravuje-li to právní vztah mezi ním a vlastníkem. Ostatní občané či organizace by rovněž neměli svým chováním kulturní památky a ani jejich okolí ohrožovat.¹⁶

¹¹ Celý název byl Centrální komise pro výzkum a zachování stavebních památek. Centrální komise patřila do rezortu Ministerstva obchodu, průmyslu a veřejných staveb. Začala působit v roce 1853, kdy byly schváleny její stanovy. V roce 1859 byla přičleněna do rezortu Ministerstva kultu a vyučování. V roce 1873 získala nový statut, byla přejmenována na Centrální komisi pro výzkum a udržování památek uměleckých a historických. ULBRICHOVÁ, P., Právní ochrana kulturních památek v minulosti, s. 279-280.

¹² Návrh zákona byl panské sněmovně předložen dvakrát, poprvé v roce 1909, podruhé v přepracovaném znění v roce 1911. ULBRICHOVÁ, P., Právní ochrana kulturních památek v minulosti, s. 281-284.

¹³ Tamtéž, s. 284.

¹⁴ § 1 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ § 1 odst. 2 Tamtéž.

¹⁶ § 9 odst. 1-3 Tamtéž.

2 Historie financování péče o kulturní památky

Jak už bylo řečeno v úvodu, péče o kulturní památky si vyžaduje ale i značné nároky na financování. Přestože mají vlastníci ze zákona povinnost o kulturní památky pečovat na vlastní náklady, závisí často kvalita péče na jejich finančních možnostech a dobré vůli. Nejen proto je nutné na péči o kulturní památky přispívat jak ze státních tak ostatních zdrojů. Navíc dochází k určitému omezení vlastnických práv a je tak potřebná kompenzace.¹⁷ Ne vždy tomu tak bylo.

V době působení Centrální komise nesli náklady na opravu stavebních památek vlastníci sami, případně jim mohly pomoci soukromé spolky. Veřejné stavební památky, které užíval stát, měla opravovat ministerstva, do jejichž působnosti patřily. Finanční příspěvky na údržbu stavebních památek mohly být od státu požadovány pouze po souhlasu císaře.¹⁸ Centrální komise však měla povinnost ve všech záležitostech památkové péče bezplatně pomáhat a poskytovat rady.¹⁹ Jisté zlepšení měl přinést připravovaný památkový zákon. Jak uvádí Petra Ulbrichová, návrh zákona se snažil soukromým vlastníkům péči o památky ulehčit různými úlevami. Pokud by vlastník ustoupil od přestavby, která byla vázána souhlasem památkových úřadů, byl by osvobozen na 12 let od činžovní a třídní domovní daně. Pro osvobození od daně měly být splněny ještě další dvě podmínky - stavba by příštích padesát let podléhala ustanovením památkového zákona a majiteli by zákazem přestavby musela vzniknout podstatná hospodářská škoda. Připravovaný zákon myslel i na vlastníky movitých památek. Na podnět památkového úřadu mohlo Ministerstvo financí stanovit nižší cenu pro výměr dědických poplatků. Členové komise sestavující návrh zákona se snažili pro vlastníky památek prosadit i další úlevy, které však ministr financí zavrhl.²⁰

Za první republiky poskytoval stát majitelům významných „památkových budov“ na jejich opravu finanční příspěvky. Cílem opravy muselo být zachování nebo zlepšení památkové hodnoty objektu. Majitel objektu předkládal žádost Ministerstvu školství a národní osvěty prostřednictvím příslušného památkového úřadu, který žádost nejprve posoudil a prověřil všechny náležitosti týkající se plánovaných oprav. Výše státního příspěvku mohla dosáhnout maximálně jedné třetiny nákladů. Aby uchazeč příspěvek získal, musel prokázat, že je schopný uhradit zbývající část nákladů. Zároveň se zavázal plnit pokyny památkového

¹⁷ ULBRICHOVÁ, P., Vývoj právní úpravy ochrany kulturních památek, s. 196.

¹⁸ ULBRICHOVÁ, P., Právní ochrana kulturních památek v minulosti, s. 280.

¹⁹ DVOŘÁK, M., *Katechismus památkové péče*, s. 47.

²⁰ ULBRICHOVÁ, P., Vývoj právní úpravy ochrany kulturních památek, s. 189. - ULBRICHOVÁ, P., Právní ochrana kulturních památek v minulosti, s. 283.

úřadu a připustit během oprav provádění dozoru památkovým úřadem. Jestliže opravy nebyly provedeny přesně podle pokynů památkového úřadu, mohlo dojít ke snížení či odebrání příspěvku.²¹

Po druhé světové válce byla situace v památkové péči velmi složitá a to nejen v souvislosti s novými vlastnickými vztahy a tím i financování památek.²² Do státního vlastnictví přešlo několik set zámeckých a hradních objektů, ale i řada objektů ve městech a obcích.²³ Náklady na provoz a údržbu, které doposud hradili soukromí vlastníci, tak přešly na stát. Na začátku padesátých let došlo dvakrát k významné reorganizaci státní památkové péče. Navíc zde stále chyběl památkový zákon, který byl vydán až v roce 1958. I po jeho vydání se vedly spory o tom, zda konkrétní památka vyžaduje ochranu, či nikoliv. Nepatrné zlepšení nastalo po vydání prováděcího předpisu k zákonu o kulturních památkách, jímž byla vyhláška č. 56/1960 Sb. o úhradě nákladů na udržování a obnovu kulturních památek.²⁴ Pokud povinná osoba²⁵ nebyla schopna z vlastních prostředků a ani z půjčky poskytnuté státní spořitelnou uhradit náklady na nezbytnou úpravu památky, mohla získat příspěvek ze státních prostředků až do výše devíti desetin nákladů. Nárok na příspěvek měla i tehdy, pokud z takové úpravy neměla užitek, nebo byl tento užitek v poměru k nákladům velmi malý. Jednalo-li se o konzervaci nebo restaurování maleb, fresek, sgrafit, plastik, či štukové výzdoby, umožňovala vyhláška poskytnutí příspěvku v plné výši nákladů.²⁶ Soukromým vlastníkům mohl být příspěvek poskytnut ve výjimečných případech (např. staré větrné mlýny, hradby, staré nepoužívané sýpky, hamry apod.). Příspěvek se ale nevztahoval na kulturní památky ve vlastnictví státu, církví a náboženských společností.²⁷ O poskytnutí příspěvku měl rozhodovat krajský národní výbor.²⁸ V roce 1960 došlo znovu k reorganizaci státní památkové péče, kdy byla přenesena působnost z krajských národních výborů na okresní národní výbory.²⁹ Ty rozhodovaly o využití a ochraně kulturních památek v okrese a spravovaly vybrané

²¹ ULBRICHOVÁ, Petra., Vývoj právní úpravy ochrany kulturních památek, s. 187-188.

²² „Komplexní historické zhodnocení vztahu kultury a státu či institucí zabývajících se kulturním dědictvím v bývalém Československu v letech 1948-1989 se dosud neobjevilo.“ KESNER, L., *Marketing a management muzeí a památek*, s. 42.

²³ ULBRICHOVÁ, P., Vývoj právní úpravy ochrany kulturních památek, s. 190.

²⁴ Tamtéž, s. 190-193.

²⁵ Povinnou osobou se zde rozumí vlastník. U národního majetku se jí stává organizace, která kulturní památku spravuje nebo které byla odevzdána do trvalého užívání. Viz. § 1 odst. 1 vyhlášky č. 56/1960 Sb., o úhradě nákladů na udržování a obnovu kulturních památek.

²⁶ § 2 odst. 1 Tamtéž.

²⁷ § 5 odst. 1 a 3 Tamtéž.

²⁸ § 2 odst. 3 Tamtéž.

²⁹ Viz zákon č. 65/1960 Sb., o národních výborech a vládní nařízení č. 71/1960 Sb., o rozšíření pravomoci a odpovědnosti národních výborů a o uspořádání a činnosti jejich orgánů. ULBRICHOVÁ, P., Vývoj právní úpravy ochrany kulturních památek, s. 194.

památkové objekty. Do jejich působnosti přešlo i rozhodování o poskytnutí příspěvku na nezbytnou úpravu kulturních památek.³⁰ Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, který přinesl další změny v organizaci státní památkové péče, ale i změny dosavadního chápání právní ochrany kulturních památek, umožnil navíc získat příspěvek i od Ministerstva kultury.³¹ Příspěvek byl určený pro kulturní památky, které byly zařazeny do Jednotného programu soustavné péče o vybrané kulturní památky nebo které byly ohroženy v důsledku živelné události.³² Mohl být poskytnut do výše 50 % nákladů.³³ O jeho přidělení rozhodovalo Ministerstvo kultury spolu s Ministerstvem financí, cen a mezd.³⁴ Maximální výše příspěvku, jenž poskytoval okresní národní výbor, zůstala stejná, tedy devět desetin nákladů. Stejně tak i v případě restaurování výtvarných děl nebo obnovy národních kulturních památek mohl okresní národní výbor uhradit celkové náklady.³⁵ Přesto všechno bylo financování kulturních památek v minulém režimu nedostatečné.³⁶

3 Udělovatelé po roce 1989

I po roce 1989 se mohli vlastníci kulturních památek obrátit s žádostí o finanční příspěvek na Ministerstvo kultury či okresní národní výbor, který byl transformován na okresní úřad. Tak tomu bylo do 31. 12. 2002, kdy byla činnost okresních úřadů ukončena.³⁷ Po pádu železné opony a později po vstupu České republiky do Evropské unie se otvírá možnost využít pro financování kulturních památek i mezinárodní zdroje. Nezastupitelnou úlohu hrají ale také finanční prostředky nadací, firem a jiných soukromých subjektů.

3.1 Ministerstva

Kromě finančních prostředků Ministerstva kultury, kterým se budu podrobně věnovat v následující kapitole, mohou vlastníci kulturních památek využít pro financování péče o kulturní památky finanční prostředky jiných ministerstev, respektive využít některý z jejich

³⁰ ULBRICHOVÁ, P., Vývoj právní úpravy ochrany kulturních památek, s. 194.

³¹ § 16 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

³² § 15 odst. 1 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

³³ § 16 odst. 2 Tamtéž.

³⁴ § 16 odst. 4 Tamtéž.

³⁵ § 13 Tamtéž.

³⁶ V roce 1979 bylo u nás vydáno na obnovu všech kulturních památek přibližně 500 milionů. Odhadované náklady na obnovu historického jádra Olomouce představovaly 2-3 miliardy. HLOBIL, I. K situaci naší památkové péče, s. 72.

³⁷ PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů*, s. 26. - Čl. XXI odst. 33 zákona č. 320/2002 Sb., o změně zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů.

dotačních programů. Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlašuje program Podpora rozvoje regionů, z jehož podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova mohou vítězové soutěže Vesnice roku získat dotaci na obnovu a údržbu venkovské zástavby a občanské vybavenosti.³⁸

Ministerstvo kultury v rámci mezirezortní spolupráce koordinuje také činnosti směřující k nepřímé finanční podpoře jako kompenzaci za omezení vlastnického práva při péči o kulturní památky, kterými jsou daňové úlevy. Podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí jsou od daně ze staveb osvobozeny stavby památkových veřejně přístupných objektů, které stanovuje vyhláška Ministerstva financí v dohodě s Ministerstvem kultury.³⁹ Nemovitosti, jež tvoří s těmito stavbami památkových objektů jeden funkční celek, jsou osvobozeny od daně z pozemků.⁴⁰

Od daně ze staveb jsou osvobozeny také stavby kulturních památek, na nichž jejich vlastníci provádějí stavební úpravy. Osvobození trvá osm let počínaje rokem následujícím po vydání stavebního povolení.⁴¹ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů určuje, že movité kulturní památky a jejich soubory jsou hmotným majetkem, který je vyloučen z odpisování.⁴² V případě technického zhodnocení nemovitých kulturních památek se roční odpis stanoví ve výši jedné patnáctiny vstupní ceny.⁴³

3.2 Obce, Kraje

Od 1. 1. 2003 obce či kraje mohou podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči vlastníku kulturní památky na jeho žádost poskytnout ze svých rozpočtových prostředků příspěvek na zvýšené náklady spojené se zachováním nebo obnovou kulturní památky za účelem jejího účinnějšího společenského uplatnění.⁴⁴ Jak bylo řečeno v úvodu této kapitoly, do 31. 12. 2002 tyto příspěvky poskytovaly okresní úřady. Musí se však jednat o takový případ, kdy je kulturní památka ve špatném technickém stavu nezaviněným vlastníkem, či se nalézá v pohledově významné poloze, nebo je ojedinělou kulturní památkou svého druhu

³⁸ *Zásady podprogramu 117D815 2011*, s. 1-2.

³⁹ § 9 odst. 1 písm. k) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁰ § 4 odst. 1 písm. g) Tamtéž.

⁴¹ § 9 odst. 1 písm. p) Tamtéž.

Za určitých podmínek daných zákonem č. 338/1992 Sb. jsou od daně osvobozeny i další kulturní památky, neboť podle tohoto zákona jsou od daně ze staveb osvobozeny stavby ve vlastnictví státu, stavby ve vlastnictví té obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí, stavby ve vlastnictví církví a náboženských společností státem uznaných sloužící k vykonávání náboženských obřadů a k výkonu duchovní správy těchto církví a náboženských společností a stavby ve vlastnictví kraje, které se nacházejí v jeho územním obvodu. § 9 odst. 1 písm. a), b), e), t) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

⁴² § 27 odst. 1 písm. e) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴³ § 29 odst. 3, § 30 odst. 6 Tamtéž.

⁴⁴ § 16 odst. 1 zákona č. 20/1989 o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

nacházející se v územním obvodu krajského úřadu nebo úřadu obce s rozšířenou působností, popřípadě je využívána a zpřístupněna nebo vystavena veřejnosti z kulturně vzdělávacích nebo náboženských účelů.⁴⁵ Přestože obce a kraje nejsou povinny příspěvek poskytnout, je vhodné, aby kromě finančních prostředků určených pro péči o kulturní památky v jejich vlastnictví, vyčlenily určité finanční prostředky pro pomoc soukromým subjektům, které vlastní kulturní památku, nacházející se na území dotčených krajů a obcí.⁴⁶ Některé obce a kraje tak zakládají vlastní fondy či dotační programy. Objem vyčleněných finančních prostředků v jednotlivých krajích a obcích je různý.

3.3 Evropská unie a Finanční mechanismy EHP/Norska

Dalším zdrojem financování péče o kulturní památky jsou mezinárodní zdroje. K významným zdrojům patří fondy zřizované Evropskou unií, které slouží k realizaci evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Pro období 2007-2013 si Česká republika vyjednala 26 operačních programů.⁴⁷ Na financování péče o kulturní památky se zaměřuje Integrovaný operační program, jenž se v oblasti 5.1 - Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví věnuje realizaci vzorových projektů obnovy a využití nejvýznamnějších nemovitých kulturních památek, či vytvoření národních metodických center pro vybrané oblasti kulturního dědictví.⁴⁸ Využitelné jsou i další tematické operační programy (Podnikání a inovace, Životní prostředí) a regionální operační programy, které sice nejsou určeny pro přímou podporu obnovy kulturních památek, ale mohou být použity pro spolufinancování přípravy projektu a pro spolufinancování vlastních projektů podle využití objektu.⁴⁹

V letech 2004-2009 bylo možné také žádat o grant z Finančních mechanismů Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Norska v oblasti Uchování kulturního dědictví.⁵⁰ V září 2010 byla zahájena jednání mezi donorskými státy⁵¹ a Českou republikou o dalším využívání grantů Finančních mechanismů EHP/Norska v letech 2009-2014.

⁴⁵ § 12 odst. 1 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁶ JURNÍKOVÁ, J., Rozvoj kultury a památkové péče na komunální a regionální úrovni, s. 46-47.

⁴⁷ *Programy 2007-2013*.

⁴⁸ Předpokládaný objem výdajů na jednotlivé projekty je v řádech 100 mil. Kč. *Prováděcí dokument Integrovaný operační program pro období let 2007-2013*, s. 154-155.

⁴⁹ PEK, T., *Stavební památky*, s. 199.

⁵⁰ Tato oblast obdržela v letech 2004-2009 granty v hodnotě 51% z celkové finanční podpory pro ČR – 82 974 448 eur. *Zpráva o pokračování Finančního mechanismu EHP/Norska v období 2009 – 2014 a výsledky implementace projektů z 1. – 3. výzvy*.

⁵¹ Island, Lichtenštejnsko, Norsko.

Memoranda o porozumění, která stanoví prioritní oblasti a systém řízení v České republice, zatím nebyla podepsána.⁵²

3.4 Nadace, Sponzorství

Od devadesátých let vzniká v České republice řada nadací, z nichž některé v rámci realizace své činnosti poskytují granty nebo uskutečňují vlastní projekty.⁵³ V případě podpory kulturních památek se jedná např. o Nadaci občanského fóra či Nadaci VIA. Vedle těchto nadací existují ale i nadace, které jsou zřizovány určitou institucí na podporu fungování její činnosti.⁵⁴ To znamená, že i pro financování péče o konkrétní kulturní památku, může být zřízena nadace. Musí však být splněny podmínky dané zákonem č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech. Jako praktický příklad lze uvést Nadaci pro obnovu kostela sv. Josefa v Úhercích.

V devadesátých letech se rovněž rozmáhá sponzorství. K nejštedřejším sponzorům kulturní sféry v té době patřily státní a polostátní podniky a banky. Po roce 2000 sponzorství spíše stagnuje.⁵⁵ V současnosti tuto „úlohu“ převzaly velké domácí a nadnárodní firmy, které se soustřeďují na podporu kultury ale i kulturních památek ve svém regionu.⁵⁶

4 Finanční prostředky Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury realizuje prostřednictvím odboru památkové péče osm dotačních programů podporující péči o kulturní památky. Šest programů se věnuje přímo samotné obnově kulturních památek. Jedná se o Havarijní program, Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, Program záchrany architektonického dědictví, Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny, Program restaurování movitých kulturních památek a program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. Při jejich realizaci ministerstvo vychází z § 16 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, který Ministerstvu kultury umožňuje v případě mimořádného společenského zájmu poskytnout příspěvek ze

⁵² *Informace o stavu přípravy Finančních mechanismů EHP/Norska 2009 -2014.*

⁵³ PEJCHALOVÁ GRÜNVALDOVÁ, V., *Určité aspekty právní úpravy nadací v České republice, ve Francii, v Německu a v Rakousku.*

⁵⁴ Tamtéž.

⁵⁵ KESNER, L., *Marketing a management muzeí a památek*, s. 255.

⁵⁶ PEK, T., *Stavební památky*, s. 200.

státního rozpočtu na obnovu kulturních památek. Vznik dalších dvou dotačních programů odboru památkové péče - Program podpora záchranných archeologických výzkumů a program Podpora pro památky UNESCO podnítily mezinárodní úmluvy, ke kterým naše republika přistoupila a staly se tak pro ni závazné. Bližší charakteristiku jednotlivých dotačních programů uvádím níže v samostatných podkapitolách.

V ojedinělých případech, aniž by se vlastník či správce kulturní památky ucházel o finanční příspěvek z výše uvedených dotačních programů, poskytuje Ministerstvo kultury na obnovu kulturní památky finanční prostředky přímo, nebo prostřednictvím krajského úřadu nebo prostřednictvím obecního úřadu obce s rozšířenou působností.⁵⁷

4.1 Havarijní program

Havarijní program je nejstarším programem Ministerstva kultury v oblasti státní památkové péče. Byl založený zvláštním opatřením České národní rady v roce 1992.⁵⁸ Jak již napovídá samotný název, je věnován záchraně nemovitých kulturních památek v havarijním technickém stavu. Finanční prostředky jsou určeny převážně na statické a celkové stavební zajištění, restaurátorské práce a na opravy krovů a střech. Nemohou být přiděleny na obnovu kulturní památky, kterou vlastní Česká republika a se kterou hospodaří organizační složka státu nebo státní příspěvková organizace. Rovněž nelze příspěvek poskytnout na obnovu kulturní památky, která získala ve stejném kalendářním roce finanční příspěvek z jiného specializovaného programu ministerstva realizovaného na úseku státní památkové péče. Kromě výše uvedených příkladů nemá na příspěvek nárok vlastník kulturní památky, který úmyslně zanedbal pravidelnou údržbu památky a tím způsobil její špatný technický stav.

Jednorocní náklady na akci obnovy kulturní památky nesmějí přesáhnout limit 2 mil. Kč bez DPH. Výjimku tvoří zvláštní zájem státní památkové péče, např. urychlené odstranění škod vzniklých na kulturní památce živelnou událostí nebo požárem. Podíl vlastníka kulturní památky na úhradě nákladů, které jsou spojené s obnovou kulturní památky, by neměl být menší než 40% ze smluvní ceny sjednané se zhotovitelem díla v daném kalendářním roce včetně DPH. Jestliže jsou práce spojené s obnovou kulturní památky prováděny svépomocí, neměl by být podíl vlastníka menší než 30% z ceny nakoupeného a v daném kalendářním roce použitého stavebního materiálu. Zásady programu stanovují ale i minimální výši finančního příspěvku, která činí 120 tisíc Kč, nerozhodne-li ministerstvo jinak. V určitých případech

⁵⁷ § 16 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁸ *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2002*, s. 45.

vlastník může získat z Havarijního programu příspěvek až do výše 80% (včetně DPH) celkových vynaložených nákladů na obnovu kulturní památky v daném kalendářním roce.⁵⁹

Vlastník kulturní památky žádá o zařazení akce obnovy do Havarijního programu prostřednictvím příslušného územního pracoviště Národního památkového ústavu, které posoudí shromážděné návrhy a posléze ministerstvu doporučí zařazení jednotlivých akcí obnovy do Havarijního programu.⁶⁰

4.2 Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón vznikl na základě usnesení vlády České republiky ze dne 25. března 1992 č. 209.⁶¹ Je určený pouze pro obnovu nemovitých kulturních památek, které se nacházejí na území městských památkových rezervací nebo městských památkových zón.⁶² Dále jen MPR a MPZ. Zaměřuje se na záchranu, zachování a zhodnocení památkových hodnot těchto památek. Podporuje opravu objektů, které se využívají pro kulturně výchovnou nebo jinou veřejně prospěšnou činnost a jejichž provoz bude zajišťovat právnická nebo fyzická osoba neziskového typu. Prostředky z programu se smějí použít také na obnovu movité kulturní památky, která je pevně spojená se stavbou⁶³ jako např. varhany či oltáře v kostelech. V ojedinělých případech může ministerstvo poskytnout příspěvek z rezervy do měst, u kterých začalo řízení o prohlášení památkové zóny nebo památkové rezervace. Pokaždé však musí být pro tato území

⁵⁹ Příspěvek v uvedené výši lze získat, jedná-li se o obnovu historicky hodnotného krovu, kterému hrozí zřícení, či provedení nového krovu a střechy s použitím historických tesařských konstrukcí a stavebních materiálů na stavbě, která byla poškozena tak, že již nemá krov ani střechu. Dále může být příspěvek přidělen v uvedené výši na statické a celkové stavební zabezpečení svislých a vodorovných nosných konstrukcí včetně kleneb u kulturní památky, které hrozí zřícení a toto je nejvýznamnější podmínkou pro její zachování a na přeložení poškozené staré střešní krytiny, nebo provedení krytiny nové s použitím historických stavebních materiálů v případě, kdy nelze starou střešní krytinu ani částečně zachovat, nebo je předchozí střecha v havarijním technickém stavu, či je nevhodně provedena a představuje tak podstatnou závadu z hlediska státní památkové péče. *Úplné znění Zásad pro užití neinvestičních prostředků z rozpočtu Ministerstva kultury stanovených pro Havarijní program č. j. 22303/2002 ze dne 2. 1. 2003.*

⁶⁰ Tamtéž.

⁶¹ Usnesení vlády České republiky ze dne 25. března 1992 č. 209 k Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón.

⁶² *Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón*, s. 3 - Opatření, jímž se mění a doplňují Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón ze dne 18. 1. 1996, ve znění Opatření Ministerstva kultury ze dne 15. 2. 2000, č. j. 1.004/2000, Opatření Ministerstva kultury ze dne 21. 2. 2002, č. j. 22.867/2002, Opatření Ministerstva kultury ze dne 28. 1. 2004, č. j. 2.033/2004 a Opatření Ministerstva kultury ze dne 15. 3. 2004, č. j. 4.636/2004.

⁶³ Jak již bylo uvedeno výše, stavba se musí nacházet na území městské památkové rezervace či městské památkové zóny.

schválen a zpracován městský plán regenerace, ke kterému se přihlíží při výběru měst a sestavování roční finanční kvóty pro jednotlivá města.⁶⁴ Příspěvek z programu je přísně účelový. Nelze jej využít na modernizaci či práce investičního charakteru. Rovněž se nesmí použít na stejnou akci obnovy, na kterou je čerpán účelový příspěvek z ostatních programů Ministerstva kultury v oblasti památkové péče.⁶⁵

Kromě místa, kde se památky nacházejí, je získání příspěvku podmíněno také druhem vlastnictví. Finanční příspěvky tak mohou být použity na obnovu kulturních památek ve vlastnictví měst, církví, jiných právnických a fyzických osob a případně krajů.⁶⁶ Právě podle druhu vlastnictví se stanovují závazné finanční podíly jednotlivých subjektů na obnově kulturní památky. Viz tabulka 2.1.

Tabulka 2.1 - Finanční podíly jednotlivých subjektů

Zdroje	Finanční podíly podle druhu vlastnictví		
	města, kraje	FO, PO	církyve
Prostředky vlastníka nebo uživatele, případně jiné neveřejné zdroje	min. 50 %	min. 40 %	min. 10 %
Rozpočet města	0	min. 10 %	min. 20 %
Prostředky z Programu	max. 50 %	max. 50 %	max. 70 %

Zdroj dat: viz poznámka 67.

Tyto finanční podíly a jejich zdroje se uvádějí a dokládají v žádosti o příspěvek, ale i v souhrnném přehledu požadavků na příspěvky z programu za jednotlivá města. V mimořádných případech může uhradit celkové roční náklady příspěvkem v programu kraj,

⁶⁴ Při výběru měst a sestavování kvóty se zohledňují také výsledky činnosti místní pracovní skupiny, finanční potřeby na zachování památkových hodnot v MPR a MPZ a územně plánovací dokumentace. Do výpočtu kvóty se zahrnuje i daňová výtěžnost obce a celkový objem finančních prostředků určený pro program v daném roce. Každé město, které je kladně ohodnoceno, zpracovává souhrnný přehled jednotlivých akcí obnovy kulturních památek s využitím prostředků do celkové výše roční finanční kvóty stanovené v programu. *Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón*, s. 1-6.

⁶⁵ Tamtéž, s. 3-4.

⁶⁶ Opatření, jímž se mění a doplňují Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón ze dne 18. 1. 1996, ve znění Opatření Ministerstva kultury ze dne 15. 2. 2000, č. j. 1.004/2000, a Opatření Ministerstva kultury ze dne 21. 2. 2002, č. j. 22.867/2002.

⁶⁷ Tabulka je převzata ze zásad programu. *Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón*, s. 8. Údaje v tabulce jsou aktualizovány podle Opatření, jímž se mění a doplňují Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón ze dne 18. 1. 1996, ve znění Opatření Ministerstva kultury ze dne 15. 2. 2000, č. j. 1.004/2000, a Opatření Ministerstva kultury ze dne 21. 2. 2002, č. j. 22.867/2002.

hlavní město Praha, obec s rozšířenou působností, obec nebo Ministerstvo kultury. Rovněž mohou být stanoveny odchylky ze stanovených podílů.

Žádosti pro poskytnutí finančního příspěvku předkládají vlastníci kulturních památek krajskému úřadu, či Magistrátu hl. města Prahy, nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, případně obecnímu úřadu anebo Ministerstvu kultury. Finanční prostředky jsou poskytovány přímo, nebo jako účelově vázaná dotace krajům, hlavnímu městu Praze, či obcím s rozšířenou působností na jejich žádost do jejich rozpočtu. Výše jmenované subjekty a obce poskytují podle stanovených podmínek jednotlivé finanční prostředky vlastníkům kulturních památek.⁶⁸ Ve srovnání s ostatními dotačními programy Ministerstva kultury je celý tento proces přerozdělování velmi složitý. Možná proto také dochází k častým změnám zásad programu.⁶⁹

4.3 Program záchrany architektonického dědictví

Program záchrany architektonického dědictví byl založen na základě usnesení vlády ze dne 22. 2. 1995 č. 110. Podporuje záchranu nejcennější části architektonického dědictví jako např. hrady, zámky, kláštery, paláce, historické zahrady a parky, kostely, radnice, obranné městské a pevnostní systémy a jiné velké stavební objekty, které byly prohlášeny kulturními památkami, národními kulturními památkami či světovými památkami UNESCO. Kromě vlastní záchrany architektonického dědictví se zaměřuje i na jeho kulturní, společenské, veřejně prospěšné a ekonomické využití. Dále si stanovuje za cíl získat všechny možné zdroje a snižovat potřebu příspěvku pro obnovu kulturních památek ze státního rozpočtu, ale i zvýšit efektivnost správy a provozu kulturních památek. O příspěvek se může ucházet každý bez ohledu na vlastnictví. Zásady programu ale neumožňují současně čerpat příspěvek z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón.⁷⁰

⁶⁸ *Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón*, s. 4-8. - Opatření, jímž se mění a doplňují Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón ze dne 18. 1. 1996, ve znění Opatření Ministerstva kultury ze dne 15. 2. 2000, č. j. 1.004/2000, Opatření Ministerstva kultury ze dne 21. 2. 2002, č. j. 22.867/2002 a Opatření Ministerstva kultury ze dne 28. 1. 2004, č. j. 2.033/2004.

⁶⁹ Za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ je udílena nejlepší obci, městu či městské části cena 1000 000 Kč. *Statut udílení Ceny za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón České republiky*, s. 1.

⁷⁰ Přestože zásady Programu záchrany architektonického dědictví neumožňují čerpat současně v příslušném roce finanční příspěvky pouze z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, nelze je ve skutečnosti čerpat ani z jiných dotačních programů Ministerstva kultury v oblasti památkové péče, neboť zásady ostatních programů to neumožňují.

Příspěvek je poskytován jako účelová dotace. Jeho přidělení je podmíněno spoluúčastí vlastníka nebo organizace, která má k památce právo hospodaření. Dále musí uchazeč zajistit budoucí provoz a běžné údržby památky. O přidělení příspěvku a jeho výši rozhoduje Ministerstvo kultury na základě projektu⁷¹, předkládaného uchazečem o příspěvek. Dalo by se říci, že předkládaný projekt slouží zároveň k dosažení cílů Programu záchrany architektonického dědictví.⁷²

4.4 Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny

Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny vznikl společným opatřením Ministerstva kultury a Ministerstva financí v roce 1997.⁷³ Zaměřuje se na podporu obnovy a zachování kulturních památek, které se nacházejí v uvedených územích. Jedná se převážně o památky lidové architektury např. zemědělské usedlosti, chalupy, kapličky a boží muka. Rovněž se z něho mohou čerpat prostředky pro obnovu a zachování venkovských kostelů, zámečků, tvrzí, technických děl, soch a pomníků, zahrad atd. Účast v programu není omezena druhem vlastnictví jako např. u Havarijního programu. Rovněž jako u ostatních dotačních programů však nemá na příspěvek nárok vlastník, který zavinil špatný technický stav kulturní památky zanedbáním její pravidelné údržby, nebo kterému byl udělen ve stejném roce na stejnou akci jiný příspěvek z ostatních programů Ministerstva kultury na úseku památkové péče. U Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny se poslední podmínka vztahuje také na dotaci z Programu obnovy venkova.

Zásady programu dále vyžadují finanční spoluúčast vlastníka kulturní památky. Jeho podíl na provedení akce obnovy nesmí být v příslušném roce menší než 20% ze smluvní ceny

⁷¹ Projekt musí mimo jiné obsahovat zhodnocení významu kulturní památky, jejího stavu, či stupně ohrožení, dokumentace obnovy, cenu obnovy, plán prezentace kulturních hodnot a využití kulturní památky alespoň na deset let, finanční zajištění obnovy rozdělené podle poskytovatelů (vlastník a uživatelé, dary, příspěvky nadací, sponzorů, fondů a loterií, půjčky a úvěry, existující daňové úlevy, příspěvky obcí, atd.), potřebu příspěvku z Programu záchrany architektonického dědictví v jednotlivých letech realizace, finanční plán správy, provozu, údržby a obnovy rozdělený na hlavní nákladové a příjmové položky alespoň na deset let, společenské přínosy, daňové příznání z nemovitostí a z příjmů fyzických a právnických osob, prohlášení o majetkových poměrech a doklady o ročních výnosech a nákladech kulturní památky za poslední tři roky a případných břemenech.
Příloha k usnesení vlády České republiky ze dne 22. února 1995 č. 110 k Programu záchrany architektonického dědictví.

⁷² Podmínky pro použití finančních prostředků by se měly stanovit rozpočtovým opatřením, správním rozhodnutím, či smlouvou. Pokud příjemce nebude ve vymezeném období pěti let od dokončení obnovy nakládat s kulturní památkou podle projektu nebo dojde k úplatnému převodu jejího vlastnictví, musí příspěvek vrátit.
Příloha k usnesení vlády České republiky ze dne 22. února 1995 č. 110 k Programu záchrany architektonického dědictví.

⁷³ *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2002*, s. 43.

díla nebo z odborně odhadnuté ceny včetně DPH. Pokud vlastník provádí opravu svépomocí, platí pro něho stejné podmínky. Jeho podíl nesmí být tedy menší než 20% ceny nakoupeného stavebního materiálu včetně DPH v příslušném roce. Finanční podíl vlastníka může tvořit příspěvek z rozpočtu obce nebo kraje, příspěvek nadací či jiných subjektů. Jeho součástí však nemohou být žádné jiné prostředky ze státního rozpočtu, které byly poskytnuty vlastníkovi v daném roce na stejný účel. Neurčí-li ministerstvo jinak, neposkytují se v rámci tohoto programu příspěvky nižší než 80 tisíc Kč. Celkové náklady na provedení obnovy kulturní památky by neměly přesáhnout 2 mil Kč bez DPH. Jedná se o tzv. podlimitní akci.⁷⁴

Návrh na zařazení nemovité kulturní památky do akce obnovy podává její vlastník Ministerstvu kultury prostřednictvím územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu.⁷⁵ Ministerstvo kultury stanovuje stejně jako u Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón finanční kvóty, které nejsou určené pro jednotlivé obce, nýbrž podle působnosti jednotlivých územních odborných pracovišť Národního památkového ústavu. Tato územní odborná pracoviště Národního památkového ústavu mají koordinační úlohu. Zároveň vybírají a doporučují ministerstvu ke schválení konkrétní akce obnovy nemovité kulturní památky.⁷⁶

4.5 Program restaurování movitých kulturních památek

V témže roce jako Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny byl vyhlášen Program restaurování movitých kulturních památek. Vznikl usnesením vlády ze dne 16. 7. 1997 č. 426.⁷⁷ Je určený pro obnovu – restaurování movitých kulturních památek a jejich souborů, tedy významných děl výtvarného umění a uměleckořemeslných prací, které jsou ohrožené ve své hmotné existenci. Finanční příspěvek z programu může být použit ale i na dílčí část nákladů, které jsou spojené s instalací a prezentací restaurovaných památek ve stanoveném ochranném režimu. Kromě samotné

⁷⁴ Úplné znění Pokynu Ministerstva kultury pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny č. j. : 17946/2002 ze dne 2. ledna 2003, s. 1-2.

⁷⁵ *Návrh na zařazení akce obnovy nemovité kulturní památky do Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny Ministerstva kultury v roce 2011*, s. 3.

⁷⁶ Při výběru a posuzování žádostí o příspěvek se přihlíží k několika faktorům. Sleduje se, zda se obec přihlásila do Programu obnovy venkova a jestli místní program obnovy venkova, pokud je zpracován a schválen, a existující územně plánovací dokumentace splňují předpoklady komplexní péče o zachování kulturních hodnot v území. Pozornost se věnuje ale také tomu, zda je akce obnovy součástí záměrů obce, které povedou k obnově památkově chráněného území jako celku.

Úplné znění Pokynu Ministerstva kultury pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny č. j. : 17946/2002 ze dne 2. ledna 2003, s. 1-2.

⁷⁷ Usnesení vlády České republiky ze dne 16. července 1997 č. 426 o Programu restaurování movitých kulturních památek.

záchranu a uchování ohrožených movitých památek si program klade za cíl tyto restaurované památky zpřístupnit veřejnosti, prohloubit poznání jejich uměleckých a historických hodnot, vytvořit podmínky pro vznik nových interiérových instalací s použitím nově restaurovaných movitých kulturních památek, zvýšit zájem a podíl veřejnosti na péči o movité kulturní dědictví, ale také shromažďovat možné finanční prostředky za účelem postupného snižování příspěvků na obnovu movitých památek ze státního rozpočtu.

O finanční příspěvek z programu se může ucházet každý vlastník movité kulturní památky. Kromě příspěvku z programu nesmí být použity v příslušném roce na stejný účel jiné prostředky ze státního rozpočtu. Tato podmínka může být porušena u kulturní památky ve vlastnictví církvi nebo kulturní památky, u níž vykonává právo hospodaření státní příspěvková nebo rozpočtová organizace.

Poskytnutí finančního příspěvku je podmíněno finanční spoluúčastí vlastníka movité památky, popř. jejího uživatele nebo organizace, která vykonává k památce právo hospodaření. Zásady programu už ale neurčují minimální podíl uchazeče. Tento podíl navrhuje uchazeč v tzv. Záměru, který kromě finančního podílu vlastníka nebo uživatele movité kulturní památky obsahuje základní údaje o movité kulturní památce a jejím restaurování, sjednanou nebo předpokládanou cenu restaurování, náklady spjaté s dalším užíváním, pravidelnou péčí a prezentací památky. Při jeho zpracování nabízí stát odbornou bezplatnou pomoc. Právě na základě údajů uvedených v Záměru rozhoduje Ministerstvo kultury o přidělení příspěvku. Jestliže je rozhodnutí ministerstva kladné, podává uchazeč žádost o poskytnutí příspěvku z programu. Příspěvek je poskytován jako účelová dotace ze státního rozpočtu, nebo jako příspěvek na zachování a obnovu kulturní památky.⁷⁸

4.6 Program podpora záchranných archeologických výzkumů

Program podpora záchranných archeologických výzkumů byl založen společným opatřením Ministerstva kultury a Ministerstva financí v roce 1999⁷⁹. Jeho vznik iniciovala snaha naplnit mezinárodní závazky České republiky na základě Úmluvy o ochraně

⁷⁸Zásady Programu restaurování movitých kulturních památek upravují i možnost, kdy se vlastník movité kulturní památky, která byla restaurována v rámci programu, rozhodne tuto památku prodat a to do 10 let od poskytnutí příspěvku. Pokud tak bylo stanoveno v rozhodnutí nebo smlouvě o poskytnutí příspěvku, nebo pokud je movitá kulturní památka po svém prodeji nepřístupná veřejnosti, musí její majitel příspěvek vrátit zpět do státního rozpočtu.

Příloha k usnesení vlády České republiky ze dne 16. července 1997 č. 426 o Programu restaurování movitých kulturních památek.

⁷⁹ Letopočet poskytl pracovník Ministerstva kultury.

archeologického dědictví Evropy. Program podporuje záchranné archeologické výzkumy, které provádějí oprávněné příspěvkové organizace zřizované Ministerstvem kultury.⁸⁰ V praxi až na výjimečné případy jsou v příslušném roce přiděleny veškeré finanční prostředky z programu Národnímu památkovému ústavu.

Národní památkový ústav finanční prostředky dále přerozděluje prostřednictvím Komise generálního ředitele pro archeologii mezi svá jednotlivá územně odborná pracoviště. O dotaci se mohou ucházet i oprávněné organizace, které spolupracují s NPÚ při provádění záchranných archeologických výzkumů. Tyto organizace podávají žádost o spolupráci zástupcům jednotlivých územně odborných pracovišť NPÚ. Žádosti projednává Krajská archeologická komise.⁸¹

4.7 Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností je realizován od roku 2008.⁸² Patří k nejmladším dotačním programům Ministerstva kultury v oblasti památkové péče. Na rozdíl od ostatních dotačních programů pořádaných ministerstvem umožňuje přerozdělit příspěvky ze státního rozpočtu pomocí obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Vychází z předpokladu podrobné znalosti kulturních památek, které se nacházejí ve správních obvodech těchto obcí s rozšířenou působností. Zároveň se snaží podpořit segment památkového fondu, u kterého to neumožňují efektivně ostatní programy Ministerstva kultury. Z výše uvedeného vyplývá, pro koho a pro jaké objekty je určen. Zaměřuje se tedy na zachování a obnovu nemovitých kulturních památek, které se nacházejí mimo památkové rezervace a zóny a které nejsou národními kulturními památkami. Finanční příspěvky lze použít i na obnovu movité kulturní památky, která je se stavbou nemovité kulturní památky pevně spojena jako např. oltáře a varhany. Obecná pravidla programu už ale neumožňují hradit náklady na modernizaci objektů, úpravy veřejných prostranství, či vypracování projektové dokumentace nebo stavebně-historického a restaurátorského průzkumu.

Z programu jsou dále vyloučeny kulturní památky ve vlastnictví České republiky. Stejně jako u ostatních dotačních programů Ministerstva kultury nemá na příspěvek nárok

⁸⁰ *Program podpora záchranných archeologických výzkumů.*

⁸¹ TOMÁŠEK, M., *Území s archeologickými nálezy.*

⁸² *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008*, s. 61.

vlastník kulturní památky, který způsobil její špatný technický stav úmyslným zanedbáním pravidelné údržby. Rovněž zde platí pravidlo, že u stejné památky nemohou být ve stejném roce současně čerpány finanční prostředky z ostatních programů Ministerstva kultury na úseku památkové péče. Tato podmínka může být porušena pouze tehdy, vlastní-li kulturní památku s jedním rejstříkovým číslem více vlastníků. O výjimkách rozhoduje Ministerstvo kultury.

Vlastník kulturní památky se musí na nákladech, ke kterým se váže poskytnutý příspěvek, podílet alespoň 10%. Tento podíl může tvořit příspěvek z rozpočtu obce nebo kraje, popřípadě příspěvek nadací nebo jiných subjektů. Vlastník žádá o příspěvek prostřednictvím obce s rozšířenou působností, která žádost posoudí a předá Ministerstvu kultury ke konečnému rozhodnutí. Ministerstvo kultury před tím ještě určí v závislosti na schváleném státním rozpočtu pro příslušný rok finanční kvóty pro jednotlivé obce s rozšířenou působností. Při jejich sestavování se zohledňuje počet kulturních památek, které se nacházejí v územní působnosti jednotlivých obcí s rozšířenou působností a které zároveň splňují pravidla programu.⁸³ Přihlíží se také k stavebně technickému stavu památek. Rozdělování finanční kvóty probíhá ve dvou základních kolech, popřípadě i v třetím, doplňkovém. Obec s rozšířenou působností může celou svou finanční kvótu využít v jednom kole. O rozdělení finanční kvóty musí však včas informovat veřejnost a Ministerstvo kultury.

Finanční prostředky poskytuje ministerstvo formou účelových příspěvků. Minimální výše přiděleného příspěvku je stanovena na 50 tisíc Kč. Existuje zde však výjimka. Jestliže kvóta pro příslušnou obec s rozšířenou působností je nižší než 100 tisíc Kč, může obec s rozšířenou působností tuto kvótu rozdělit na dva příspěvky.⁸⁴

⁸³ Jak již bylo v textu uvedeno, program je určený pro kulturní památky, které se nalézají mimo památkové rezervace a zóny, které nejsou národními kulturními památkami a ani je nevlastní Česká republika.

⁸⁴ *Zásady pro užití neinvestičních prostředků z rozpočtu Ministerstva kultury stanovených pro program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností*, s 1-3.

4.8 Podpora pro památky UNESCO

V roce 1990 přistoupila Česká a slovenská federativní republika k Úmluvě o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, která je platná i pro Českou republiku. Přistoupením k úmluvě se stát zavazuje k zabezpečení označení, ochrany, zachování a předávání světového kulturního a přírodního dědictví budoucím generacím. Z těchto a dalších důvodů, které z úmluvy vyplývají, založilo Ministerstvo kultury v roce 2008 program Podpora pro památky UNESCO. Program nepodporuje pouze památky zapsané na Seznamu světového dědictví, ale i památky, u kterých byl podán návrh na nominaci mezinárodně předepsaným způsobem, nebo památky, u kterých již nominační dokumentaci zpracovává Národní památkový ústav.

Dotace z programu se u těchto památek mohou použít na tři typy projektů, tzv. priorit. První prioritu představuje zpracování nebo aktualizace existujícího Management planu. Do okruhu druhé priority patří vědecko-výzkumné projekty (např. archivní výzkum, stavebně historické průzkumy, odborné expertizy), které prohlubují poznání o historii a hodnotě památek, čímž směřují ke kvalitní péči o tyto památky. Do třetího okruhu je zařazena prezentace, propagace a edukace památek (např. označení památek a související základní informace; konference, semináře a workshopy tematicky spojené s prezentací, péčí či přípravou nominace; publikační projekty zaměřené na různé cílové skupiny návštěvníků památek, osvětové a osvětové výchovné projekty a na odborné monografické publikace).

Dotace je poskytována maximálně do výše 70% celkových nákladů projektu. V odůvodněných případech je možné zvýšit procentní podíl dotace na celkových nákladech projektu. O dotaci smí žádat fyzická nebo právnická osoba, které lze udělit dotaci podle § 7 odst. 1 písm. d), e), f), g), j), a l) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. Příjemce dotace z programu Podpora pro památky UNESCO může žádat současně v jednom kalendářním roce o finanční prostředky na akce spojené se stejnou památkou i z jiných programů ministerstva. Žádost o dotaci se podává přímo na Ministerstvo kultury, kde o ní rozhoduje odborná komise Ministerstva kultury.⁸⁵

⁸⁵ *Zásady pro užití neinvestičních prostředků z rozpočtu ministerstva kultury stanovených pro program Podpora pro památky UNESCO*, s 1-4.

4.9 Další podpora

Vedle již zmíněných dotačních programů, které se zaměřují přímo na obnovu a ochranu kulturních památek, eventuelně i na jejich dokumentaci a propagaci, existují další zdroje, ze kterých lze čerpat finanční prostředky na péči o kulturní památky. Jedním z nich je program Tradiční lidová kultura náležící pod odbor regionální a národnostní kultury. V rámci tohoto programu byly v minulých letech poskytnuty finanční prostředky právnickým či fyzickým osobám mimo jiné na dokumentaci objektů lidové architektury, stavebně historické výzkumy objektů tradičního lidového stavitelství či záchranné výzkumy lidové architektury.⁸⁶ Finanční podporu nabízí i odbor ochrany movitého kulturního dědictví,⁸⁷ muzeí a galerií v programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví, který poskytuje finanční prostředky na pět podprogramů, jež mají ochránit kulturní dědictví před vnějšími vlivy (např. odcizení, klimatické podmínky, požár), umožnit evidenci a dokumentaci movitého kulturního dědictví, vykoupit předměty, jejichž kulturní hodnota dosahuje mimořádného významu a zajistit právní pomoc v zahraničí.⁸⁸ Tento odbor podporuje také občanská sdružení a organizace s mezinárodním prvkem v kulturních aktivitách v oblasti movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií.⁸⁹ Stejnou pomoc ale v oblasti památkové péče poskytuje občanským sdružením a obecně prospěšným společnostem odbor památkové péče.⁹⁰ Dalším zdrojem respektive zprostředkovatelem je odbor církví. Právě prostřednictvím odboru církví získávají církve a náboženské společnosti příspěvky na opravu církevního majetku.⁹¹ V minulosti šlo žádat také o účelové dotace na získávání, obnovu a udržování kulturních a sbírkových předmětů ze Státního fondu kultury České republiky, který byl zřízen zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky. Vzhledem k tomu, že od roku 2006 není zvolena Rada fondu, nejsou fondem od roku 2007 na podporu kulturních projektů prostředky poskytovány.⁹²

⁸⁶ *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*, s. 235

⁸⁷ Movité kulturní dědictví tvoří movité kulturní památky, sbírky muzejní povahy (vymezené v § 2 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů) a předměty kulturní hodnoty (vymezené v § 1 a příloze č. 1 zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty).

⁸⁸ Příkaz č. 4/2010 I. náměstka ministra kultury.

⁸⁹ *Ministerstvo kultury ČR odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií vypisuje konkurz na rok 2011 na projekty zaměřené na činnost občanských sdružení a organizací s mezinárodním prvkem podporující kulturní aktivity v oblasti movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií.*

⁹⁰ *Výběrové dotační řízení Ministerstva kultury na podporu kulturních aktivit občanských sdružení působících v památkové péči v roce 2011.*

⁹¹ *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*, s. 118.

⁹² *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2007*, s. 273. - *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008*, s. 328. - *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*, s. 327.

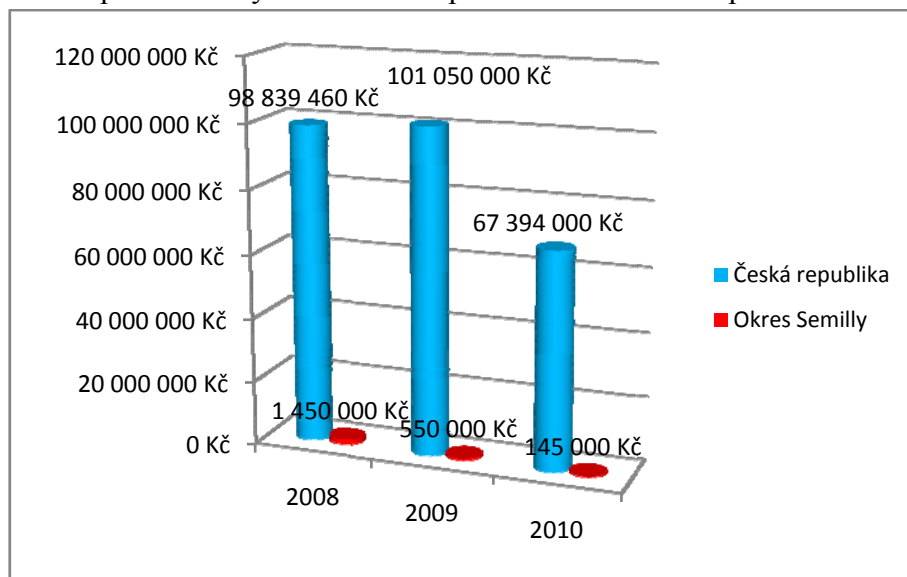
5 Zhodnocení využití dotačních programů v okrese Semily

V praktické části hodnotím využívání dotačních programů v okrese Semily⁹³ v letech 2008-2010. Toto období jsem vybrala záměrně, neboť program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností je realizován až od roku 2008, stejně jako program Podpora pro památky UNESCO. V okrese Semily se však nenachází žádná kulturní památka, která by na Seznamu světového dědictví byla zapsána. V hodnocení se neobjeví ani Program podpory záchranných archeologických výzkumů, protože ve sledovaném období nebyla v okrese Semily podána jediná žádost o příspěvek z tohoto programu.⁹⁴

5.1 Havarijní Program

Objem finančních prostředků, které Ministerstvo kultury přerozdělilo v rámci Havarijního programu, se v letech 2008 a 2009 lišil o 2 210 540 Kč. V roce 2010 však bylo na program uvolněno o 33 656 000 Kč méně. Výši přerozdělených finančních prostředků v České republice a v okrese Semily v letech 2008-2010 zobrazuje graf 1.1.

Graf 1.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily



Zdroj dat: viz poznámka 95. Vlastní zpracování.

⁹³ V okrese Semily se nacházejí tři městské památkové zóny a dvě vesnické památkové rezervace. Kulturní památky jsou zde evidovány pod 516 rejstříkovými čísly. MonumNet.

⁹⁴ Informaci poskytlo Územní odborné pracoviště NPÚ v Liberci.

⁹⁵ *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008*, s. 28-37. - *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*, s. 29-37. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

Od roku 2008, kdy se v okrese Semily o příspěvek z tohoto programu ucházelo 16 žadatelů, počet žádostí klesal. V roce 2009 mělo o příspěvek zájem 9 uchazečů, v roce 2010 pouze 4. Snížený zájem mohl být způsoben využitím jiných dotačních programů např. Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností, či neúspěchem žadatelů v předchozích letech. Jak uvádí tabulka 1.1, úspěšnost žadatelů v jednotlivých letech se pohybovala od 25, 00 % do 43, 75%.

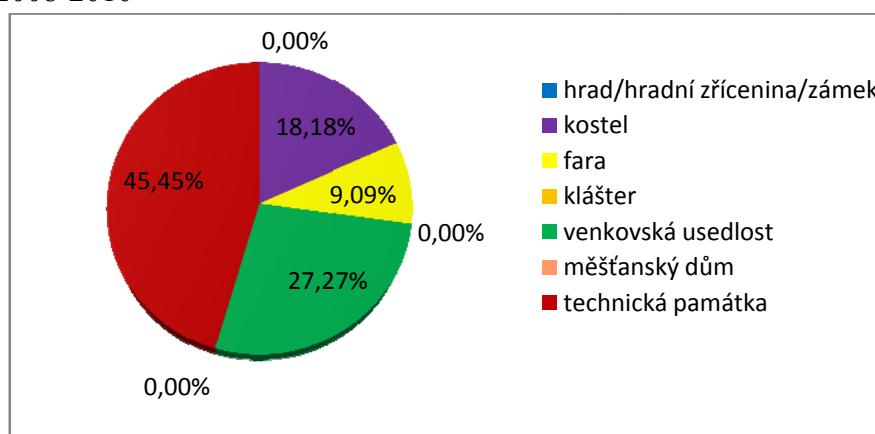
Tabulka 1.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily

rok	počet žádostí o příspěvek	počet kladně vyřízených žádostí	úspěšnost žadatelů
2008	16	7	43, 75 %
2009	9	3	33, 33 %
2010	4	1	25, 00 %
celkem	29	11	37, 93 %

Zdroj dat: viz poznámka 96. Vlastní zpracování.

Nejúspěšnějšími se staly projekty zaměřující se na obnovu technických památek, neboť 45, 45 % podpořených projektů představovaly právě ony. Zbývající podpořené projekty tvořily obnovy venkovských usedlostí, kostelů a fary. Přesné rozdělení ukazuje graf 1.2 a tabulka 1.2.

Graf 1.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010

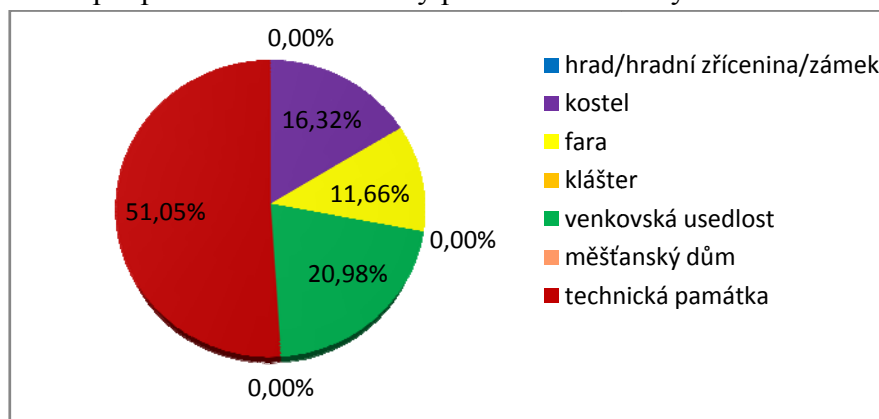


Zdroj dat: viz poznámka 97. Vlastní zpracování.

⁹⁶ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 28-37. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 29-37. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury a Územním odborným pracovištěm NPÚ v Liberci.

⁹⁷ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 28-37. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 29-37. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

Graf 1.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 98. Vlastní zpracování.

Jak vyplývá z grafu 1.3, podíl přidělených příspěvků na obnovu technických památek představuje 51,05 % z celkového objemu finančních prostředků získaných žadateli v okrese Semily. Po porovnání grafu 1.2 a 1.3 lze říci, že poměr přidělených příspěvků na obnovu technických památek se přibližuje poměru množství realizovaných obnov objektů tohoto druhu. Stejně je to i ostatních druhů staveb. Konkrétní výše přidělených příspěvků na jednotlivé druhy objektů jsou uvedeny v tabulce 1.2.

Tabulka 1.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily

období	2008		2009		2010		2008-2010	
	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů celkem	finanční prostředky (Kč) celkem
hrad zřícenina hradu zámek	0	0	0	0	0	0	0	0
kostel	2	350 000	0	0	0	0	2	350 000
fara	1	250 000	0	0	0	0	1	250 000
klášter	0	0	0	0	0	0	0	0
venkovská usedlost	2	300 000	1	150 000	0	0	3	450 000
technická památka	2	550 000	2	400 000	1	145 000	5	1 095 000
měšťanský dům	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem	7	1 450 000	3	550 000	1	145 000	11	2 145 000

Zdroj dat: viz poznámka 99. Vlastní zpracování.

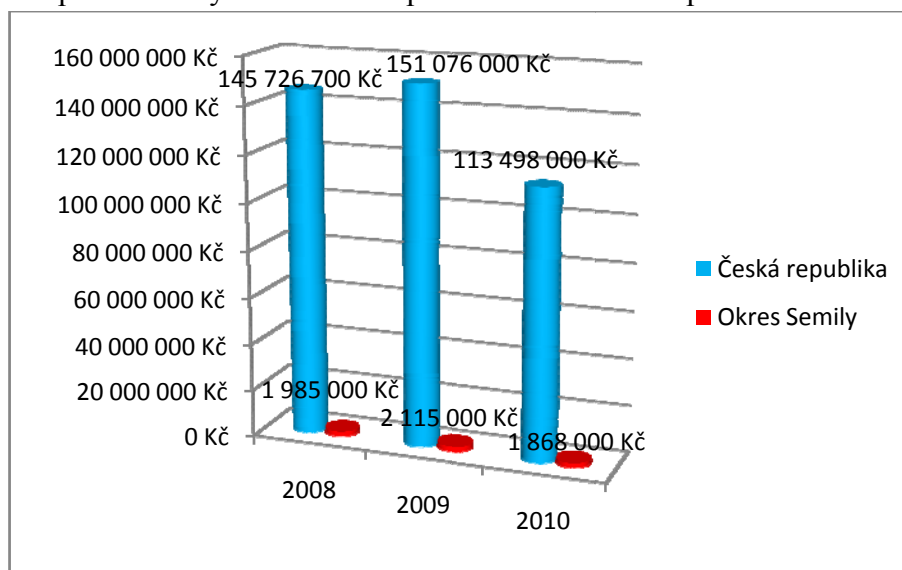
⁹⁸ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 28-37. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 29-37. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

⁹⁹ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 28-37. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 29-37. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

5.2 Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón

Stejně jako u Havarijního programu došlo i u Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón v roce 2009 k nepatrnému navýšení a v roce 2010 ke znatelnému snížení objemu finančních prostředků v programu. Jak dokládá graf 2.1, změny se projeví ve stanovení finančních kvót pro jednotlivá města, tedy i města nacházející se v okrese Semily.

Graf 2.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily



Zdroj dat: viz poznámka 100. Vlastní zpracování.

Výše finančních kvót však neměla vliv na počet kladně vyřízených žádostí. Všechny podané žádosti byly uspokojeny. Viz tabulka 2.1.

Tabulka 2.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily

rok	počet žádostí o příspěvek	počet kladně vyřízených žádostí	úspěšnost žadatelů
2008	7	7	100,0 %
2009	5	5	100,0 %
2010	6	6	100,0 %
celkem	18	18	100,0 %

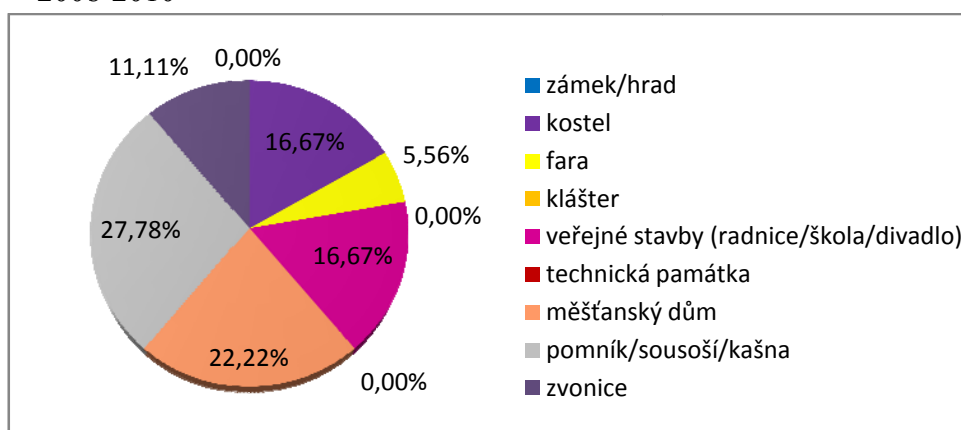
Zdroj dat: viz poznámka 101. Vlastní zpracování.

¹⁰⁰ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 44-55. Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 41-52. Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

¹⁰¹ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 44-55. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 41-52. - Informace poskytnuté Městským úřadem v Semilech, Městským úřadem v Jilemnici a Městským úřadem v Turnově.

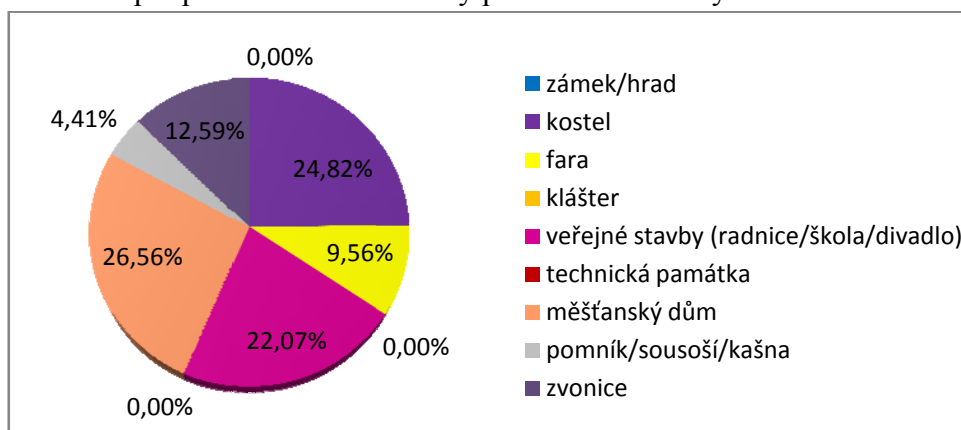
Ve sledovaném období využívali žadatelé Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón k obnově pomníků, morových sloupů, měšťanských domů, kostelů, veřejných staveb, ale i zvonice. Jak znázorňuje graf 2.2, největší podíl z realizovaných projektů tvoří obnovy pomníků a morových sloupů tj. 27,78 %. S 22,22 % následují obnovy měšťanských domů a s 16,67 % obnovy kostelů a veřejných staveb. Přestože bylo obnoveno nejvíce pomníků a morových sloupů, připadlo na jejich obnovu pouze 4,41 % z celkového objemu získaných finančních prostředků, tedy 263 000 Kč. Jak ukazuje graf 2.3, nejvyšší podíl finančních prostředků dostali žadatelé na obnovu měšťanských domů a kostelů.

Graf 2.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 102. Vlastní zpracování.

Graf 2.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 103. Vlastní zpracování.

¹⁰² Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 44-55. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 41-52. - Informace poskytnuté Městským úřadem v Semilech, Městským úřadem v Jilemnici a Městským úřadem v Turnově.

Přerozdělení finančních prostředků a uskutečněné projekty obnov dle druhu objektu v jednotlivých letech dokládá tabulka 2.2.

Tabulka 2.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily

období	2008		2009		2010		2008-2010	
	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů celkem	finanční prostředky (Kč) celkem
zámek/hrad	0	0	0	0	0	0	0	0
kostel	1	175 000	1	375 000	1	931 000	3	1 481 000
fara	1	570 500	0	0	0	0	1	570 500
klášter	0	0	0	0	0	0	0	0
veřejné stavby (radnice, škola, divadlo)	2	946 000	0	0	1	371 000	3	1 317 000
technická památka	0	0	0		0	0	0	0
měšťanský dům	1	154 000	2	1 245 000	1	186 000	4	1 585 000
pomník/sousoší/kašna	2	139 500	1	83 500	2	40 000	5	263 000
zvonice	0	0	1	411 500	1	340 000	2	751 500
celkem	7	1 985 000	5	2 115 000	6	1 868 000	18	5 968 000

Zdroj dat: viz poznámka 104. Vlastní zpracování.

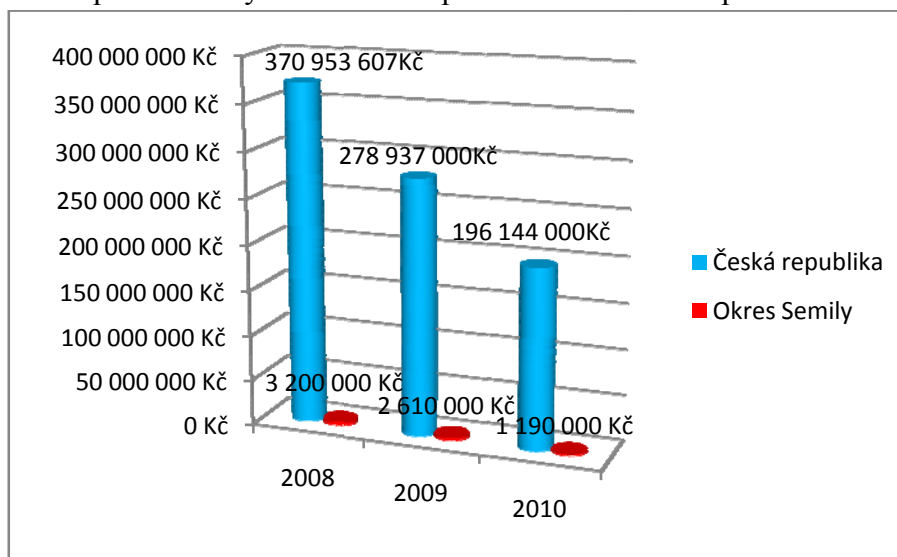
5.3 Program záchrany architektonického dědictví

Vzhledem k tomu, že Program záchrany architektonického dědictví je určený pro obnovu nejvýznamnějších kulturních památek, vyčleňuje Ministerstvo kultury každoročně na jeho realizaci největší objem finančních prostředků. Výši přerozdělených finančních prostředků ve sledovaném období v rámci programu v České republice a v okrese Semily ukazuje graf 3.1.

¹⁰³ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 44-55. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 41-52. - Informace poskytnuté Městským úřadem v Semilech, Městským úřadem v Jilemnici a Městským úřadem v Turnově.

¹⁰⁴ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 44-55. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 41-52. - Informace poskytnuté Městským úřadem v Semilech, Městským úřadem v Jilemnici a Městským úřadem v Turnově.

Graf 3.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily



Zdroj dat: viz poznámka 105. Vlastní zpracování.

Z grafu je patrné, že se zmenšením objemu finančních prostředků programu v jednotlivých letech, klesl i objem finančních prostředků získaných z programu v okrese Semily. To ale nemělo vliv na počet realizovaných projektů. Viz tabulka 3.1. Z tabulky rovněž vyplývá i úspěšnost žadatelů. Všem žádostem bylo vyhověno.

Tabulka 3.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily

rok	počet žádostí o příspěvek	počet kladně vyřízených žádostí	úspěšnost žadatelů
2008	4	4	100 %
2009	5	5	100 %
2010	3	3	100 %
celkem	12	12	100 %

Zdroj dat: viz poznámka 106. Vlastní zpracování.

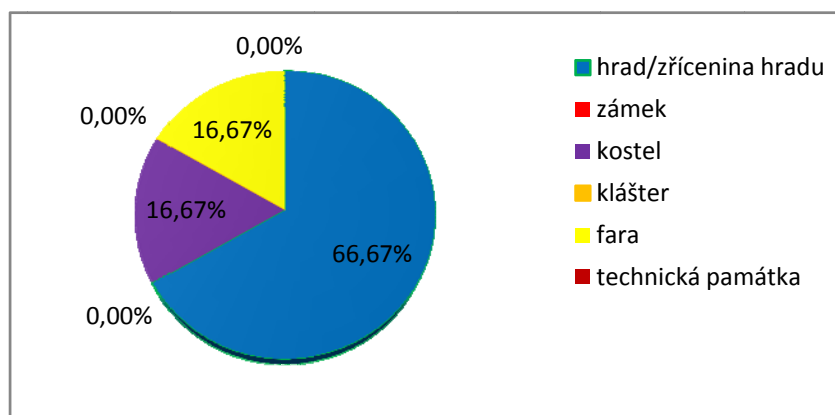
V okrese Semily využívali žadatelé Program záchrany architektonického dědictví převážně k obnově hradů a hradních zřícenin. Dvě třetiny realizovaných projektů tvořily obnovy právě těchto objektů. Na pomyslném druhém místě by se umístil počet projektů podporující obnovu kostelů a far. Jak ukazuje graf 3.2, obnovy jiných druhů staveb nebyly ve sledovaném období v okrese realizovány. Graf 3.3 znázorňuje objem získaných finančních prostředků pro jednotlivé druhy staveb. Na obnovu hradů a hradních zřícenin připadlo 78,79

¹⁰⁵ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 55-61. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 52-58. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

¹⁰⁶ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 55-61. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 52-58. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury, Městským úřadem v Semilech, Městským úřadem v Jilemnici a Městským úřadem v Turnově.

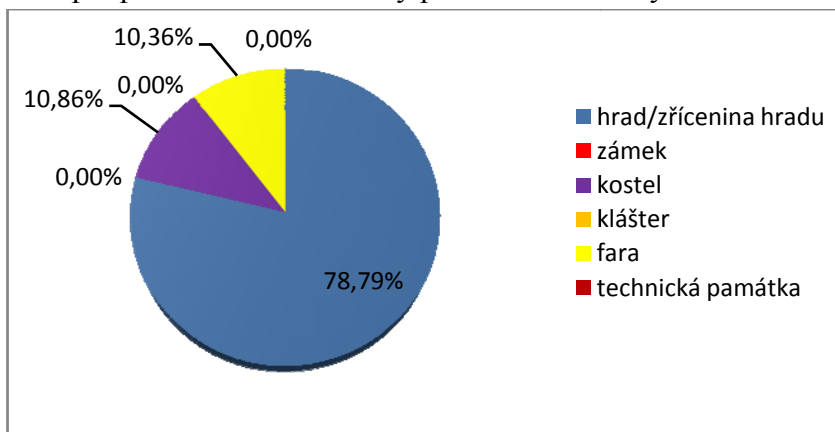
%, tedy 5 515 000 Kč. Po porovnání grafů lze říci, že poměr objemu získaných finančních prostředků pro jednotlivé typy staveb neodpovídá poměru množství staveb stejného typu.

Graf 3.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 107. Vlastní zpracování.

Graf 3.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 108. Vlastní zpracování.

Celkový přehled využití programu podle druhu objektu a objem přidělených finančních prostředků uvádí tabulka 3.2.

¹⁰⁷ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 55-61. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 52-58. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

¹⁰⁸ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 55-61. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 52-58. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

Tabulka 3.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily

období	2008		2009		2010		2008-2010	
druh objektu	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů celkem	finanční prostředky (Kč) celkem
hrad zřícenina hradu	3	2 800 000	3	1 950 000	2	765 000	8	5 515 000
zámek	0	0	0	0	0	0	0	0
kostel	1	400 000	1	360 000	0	0	2	760 000
klášter	0	0	0	0	0	0	0	0
fara	0	0	1	300 000	1	425 000	2	725 000
technická památka	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem	4	3 200 000	5	2 610 000	3	1 190 000	12	7 000 000

Zdroj dat: viz poznámka 109. Vlastní zpracování.

Obnova Romantického paláce na hradě Valdštejn

Jako praktický příklad jsem vybrala obnovu Romantického paláce, který je součástí hradu Valdštejn.¹¹⁰ Obnova Romantického paláce byla započata v roce 2008. Od této doby se město Turnov, které je vlastníkem hradu, uchází každoročně o finanční příspěvek z Programu zachrany architektonického dědictví. Vzhledem k druhu obnovované kulturní památky, stupně ohrožení a výši celkových odhadovaných nákladů, jež představují 11 155 000 Kč, je zvolený program nejvhodnější. Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, zásady Programu zachrany architektonického dědictví vyžadují finanční spoluúčast vlastníka. V letech 2008 a 2009 ji částečně tvořil finanční příspěvek z Fondu kulturního dědictví Libereckého kraje. Zbývající část podílu hradil přímo hrad Valdštejn z vlastních finančních prostředků, získaných svou činností. Projekt obnovy navrhl Girska AT s. r. o., Praha. Obnovu provádí stavební firma REOPA, s. r. o. Na rok 2008 žádalo město Turnov z programu 4 160 000 Kč. Získalo 1 600 000 Kč. Liberecký kraj poskytl z Fondu kulturního dědictví Libereckého kraje 500 000 Kč. Hrad Valdštejn se podílel 393 452, 10 Kč. K dispozici bylo celkem 2 493 452, 10 Kč. Projekt a autorský dozor stál 352 011, 10 Kč. Dalších 38 110 Kč bylo vynaloženo na

¹⁰⁹ *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008*, s. 55-61. - *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*, s. 52-58. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

¹¹⁰ Hrad byl založen v poslední třetině 13. století rodem Markvarticů na třech oddělených pískovcových blocích. V polovině 16. století vyhořel. Od roku 1582 je v dobových pramenech zmiňován jako zřícenina. V první polovině 18. století se z hradu stává poutní místo. Byly zde vybudovány dva kamenné mosty, kaple sv. Jana Křtitele, poustevna a kostel sv. Jana Nepomuckého. V letech 1824-1843 nechává Alois Lexa z Aehrenthalu postavit vstupní klasicistní bránu s kočárovými, klasicistní výletní restauraci, neorománskou konírnu a neogotický palác, označovaný jako Romantický palác. Romantický palác vznikl v letech 1841-1843. Do jeho stavby byly zapojeny původní „středověké konstrukce“. Malířská výzdoba interiérů pochází z konce 19. století. MACEK, P.; NOVOSADOVÁ, O.; VOJTÍŠKOVÁ, L. *Stavebně historický průzkum hradu*. s. 1-27. Od konce 19. století až doposud byl palác využíván jako hradní muzeum. Větší opravy byly provedeny koncem 80. let 20. století. Pro zchátralý stav Romantického paláce se přistoupilo k jeho celkové obnově.

technický dozor investora. Zbývající 2 103 331 Kč připadly na vlastní obnovu, kterou provádí již zmíněná stavební firma REOPA, s. r. o. V roce 2008 tak mohly být opraveny staticky narušené konstrukce stěn a stropů, sejmuta nevhodná střešní krytina a připraven plášť pro navazující montáž břidlicové krytiny. Byly opraveny i nadstřešní části původního středověkého zdiva. V interiéru došlo k restaurátorskému zajištění výmalby stropů a stěn a k částečnému odstranění nepůvodních podlah.

V roce 2009 získalo město Turnov z programu finanční příspěvek ve výši 749 521 Kč z požadovaných 4 100 000 Kč. Rovněž dostalo finanční příspěvek z Fondu kulturního dědictví Libereckého kraje 450 000 Kč. Hrad Valdštejn přispěl 715 451, 06 Kč. Na obnovu paláce tak byl vyčleněn 1 914 972, 06 Kč. Náklady na stavební a restaurátorské práce činily 1 829 713, 20 Kč, na autorský dozor 56 175, 80 Kč a na technický dozor investora 29 083 Kč. V uvedeném roce byla zhotovena břidlicová krytina střechy a přespárováno a uklínováno rozvolněné komínové a nadstřešní zdivo. Obdobným způsobem bylo zajištěno i obvodové zdivo. V interiéru byly odstraněny nepůvodní podlahy a započaty práce na stropech a vnitřních lících zdiva.

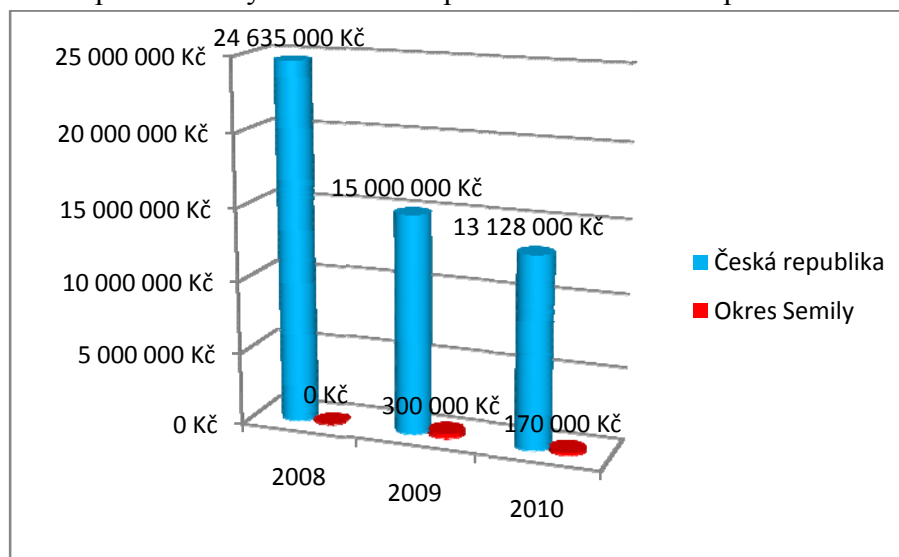
V roce 2010 se město Turnov v programu ucházelo o 2 300 000 Kč. Ministerstvo kultury mu přidělilo pouze 425 000 Kč. O finanční příspěvek byl požádán i Liberecký kraj, který žádost zamítl. Hrad Valdštejn se podílel 1 235 521, 13 Kč. Celkové finanční prostředky určené na obnovu romantického paláce v roce 2010 představovaly 1 660 521, 13 Kč. Náklady na vlastní obnovu dosáhly výše 1 563 846 Kč. Autorský dozor stál 62 746, 60 Kč a technický dozor investora 33 928, 53 Kč. V uvedeném roce se pokračovalo na odstraňování nepůvodních konstrukcí podlah. Byla obnovena původní kuchyňka a sklep. Rovněž se podařilo restaurovat část omítek s nástěnnými malbami. Předpokládaný termín dokončení obnovy Romantického paláce je rok 2012.¹¹¹

5.4 Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny

Ze všech dotačních programů, které se věnují přímo vlastní obnově nemovitých kulturních památek, dostává Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny nejmenší objem finančních prostředků. Jak je patrné z grafu 4.1, v roce 2008 uvolnilo Ministerstvo kultury na realizaci programu 24 635 000 Kč, o rok později 15 000 000 Kč a v roce 2010 pouze 13 128 000.

¹¹¹ Informace o financování Romantického paláce poskytl Městský úřad v Turnově a správa hradu Valdštejn.

Graf 4.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily



Zdroj dat: viz poznámka 112. Vlastní zpracování.

Jak dále z grafu vyplývá, v okrese Semily nebyl v roce 2008 uskutečněn jediný projekt obnovy a ani se tento rok o příspěvek nikdo neucházel. V roce 2009 žádali o příspěvek 2 uchazeči. Oběma bylo vyhověno. V roce 2010 podali žádost rovněž 2 uchazeči, z nichž 1 neuspěl. Viz tabulka 4.1. Všichni úspěšní žadatelé použili příspěvek na obnovu chalup.¹¹³

Tabulka 4.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily

rok	počet žádostí o příspěvek	počet kladně vyřízených žádostí	úspěšnost žadatelů
2008	0	0	0
2009	2	2	100 %
2010	2	1	50 %
celkem	4	3	75 %

Zdroj dat: viz poznámka 114. Vlastní zpracování.

¹¹² *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008*, s. 38-40. - *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*, s. 37-38. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

¹¹³ *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008*, s. 38-40. - *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*, s. 37-38. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury, Městským úřadem v Semilech a Městským úřadem v Jilemnici.

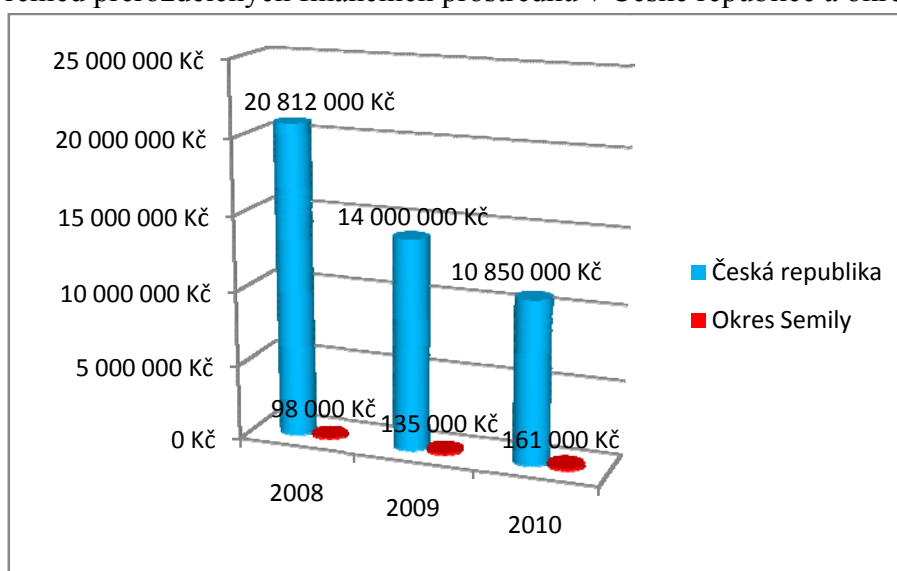
Vzhledem k tomu, že všechny podpořené objekty představovaly obnovy chalup, výše přidělených příspěvků a počet realizovaných obnov v jednotlivých letech vyplývá z grafu 4.1 a tabulky 4.1, neuvádím tabulku - Celkový přehled využití programu a ani grafy - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010 a Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010 tak jako u ostatních dotačních programů.

¹¹⁴ *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008*, s. 38-40. - *Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009*, s. 37-38. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury, Městským úřadem v Semilech a Městským úřadem v Jilemnici.

5.5 Program restaurování movitých kulturních památek

Přestože došlo v letech 2008-2010 k snížení objemu finančních prostředků určených pro Program restaurování movitých kulturních památek, neprojevilo se to nijak na celkové výši přidělených příspěvků v okrese Semily. Viz graf 5.1.

Graf 5.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily



Zdroj dat: viz poznámka 115. Vlastní zpracování.

Jak dokládá následující tabulka 5.1, Program restaurování movitých kulturních památek není v okrese Semily téměř využíván. Ve sledovaném období byly v každém roce podány 3 žádosti. Vždy však uspěly pouze 2 žádosti.

Tabulka 5.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily

rok	počet žádostí o příspěvek	počet kladně vyřízených žádostí	úspěšnost žadatelů
2008	3	2	66,67 %
2009	3	2	66,67 %
2010	3	2	66,67 %
celkem	9	6	66,67 %

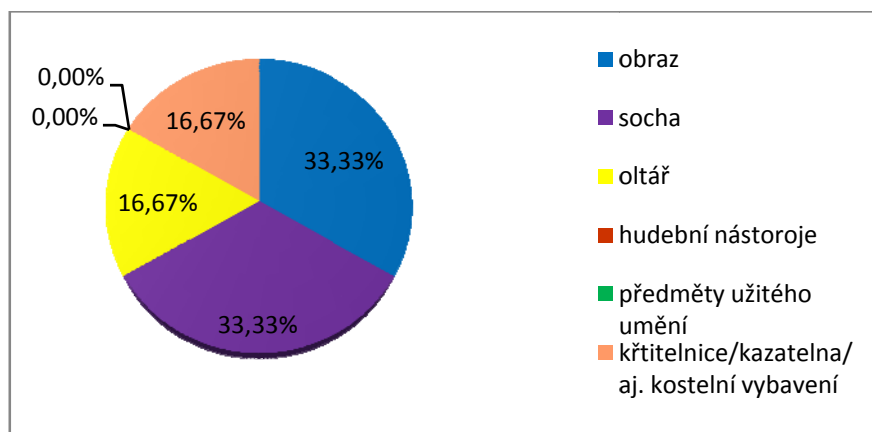
Zdroj dat: viz poznámka 116. Vlastní zpracování.

¹¹⁵ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 40-44. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 39-41. - Přehled finančních příspěvků Programu restaurování movitých kulturních památek za rok 2010.

¹¹⁶ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 40-44. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 39-41. - Přehled finančních příspěvků Programu restaurování movitých kulturních památek za rok 2010. - Informace poskytnuté Městským úřadem v Semilech, Městským úřadem v Jilemnici a Územním odborným pracovištěm NPÚ v Liberci.

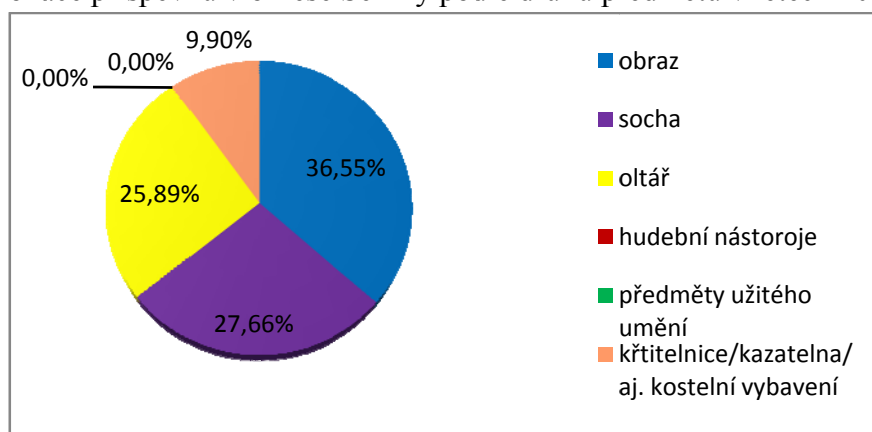
Jednu třetinu úspěšných projektů tvořily projekty zaměřené na restaurování obrazů, stejně jako projekty věnující se restaurování soch. U zbývajících podpořených projektů se jednalo o restaurování oltáře a křtitelnice. Viz graf 5.2. Všechny restaurované předměty jsou však součástí kostelního interiéru. Poměr přerozdělených finančních prostředků dle druhu restaurovaného předmětu znázorňuje graf 5.3.

Graf 5.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu předmětu v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 117. Vlastní zpracování.

Graf 5.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu předmětu v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 118. Vlastní zpracování.

Z porovnání obou grafů vyplývá, že poměr přerozdělených finančních prostředků mezi jednotlivé druhy restaurovaných předmětů neodpovídá poměru množství restaurovaných předmětů stejného druhu. Přestože byl podpořen stejný počet projektů zaměřujících se na

¹¹⁷ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 40-44. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 39-41. - Přehled finančních příspěvků Programu restaurování movitých kulturních památek za rok 2010.

¹¹⁸ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 40-44. Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 39-41. - Přehled finančních příspěvků Programu restaurování movitých kulturních památek za rok 2010.

obnovu soch a obrazů, žadatelé získali na restaurování obrazů o 35 000 Kč více, tj. 144 000 Kč. Celkový přehled podpořených projektů a výši přidělených příspěvků dokládá tabulka 5.2.

Tabulka 5.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily

období	2008		2009		2010		2008-2010	
druh předmětu	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů celkem	finanční prostředky (Kč) celkem
obraz	1	59 000	1	85 000	0	0	2	144 000
socha	0	0	1	50 000	1	59 000	2	109 000
oltář	0	0	0	0	1	102 000	1	102 000
křtitelnice kazatelna aj. kostelní zařízení	1	39 000	0	0	0	0	1	39 000
předměty užitého umění	0	0	0	0	0	0	0	0
hudební nástroje	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem	2	98 000	2	135 000	2	161 000	6	394 000

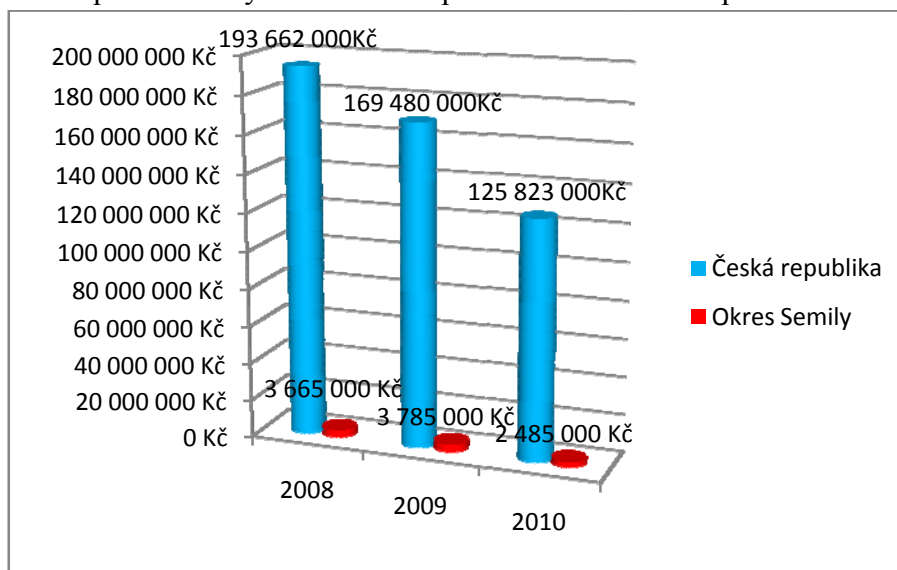
Zdroj dat: viz poznámka 119. Vlastní zpracování.

5.6 Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Podle velikosti objemu finančních prostředků vyčleněných Ministerstvem kultury pro jednotlivé programy, by se program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností umístil na druhém místě. Výši přerozdělených prostředků v České republice a v okrese Semily v letech 2008-2010 ukazuje graf 6.1, ze kterého je patrné, že s poklesem objemu finančních prostředků určených pro program se zmenšoval i objem finančních prostředků pro jednotlivé obce s rozšířenou působností. Stejně jako pro města, na jejichž území se nachází městská památková rezervace či zóna, tak i pro obce s rozšířenou působností je každoročně sestavována finanční kvóta.

¹¹⁹ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 40-44. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 39-41. - Přehled finančních příspěvků Programu restaurování movitých kulturních památek za rok 2010.

Graf 6.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily



Zdroj dat: viz poznámka 120. Vlastní zpracování.

Výše finanční kvóty měla určitý vliv i na úspěšnost žadatelů. Jak uvádí tabulka 6.1, v roce 2008 bylo podpořeno 91,30 %, v roce 2010 pouze 65,00 % žadatelů.

Tabulka 6.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily

rok	počet žádostí o příspěvek	počet kladně vyřízených žádostí	úspěšnost žadatelů
2008	23	21	91,30 %
2009	33	24	72,73 %
2010	20	13	65,00 %
celkem	76	58	76,32 %

Zdroj dat: viz poznámka 121. Vlastní zpracování.

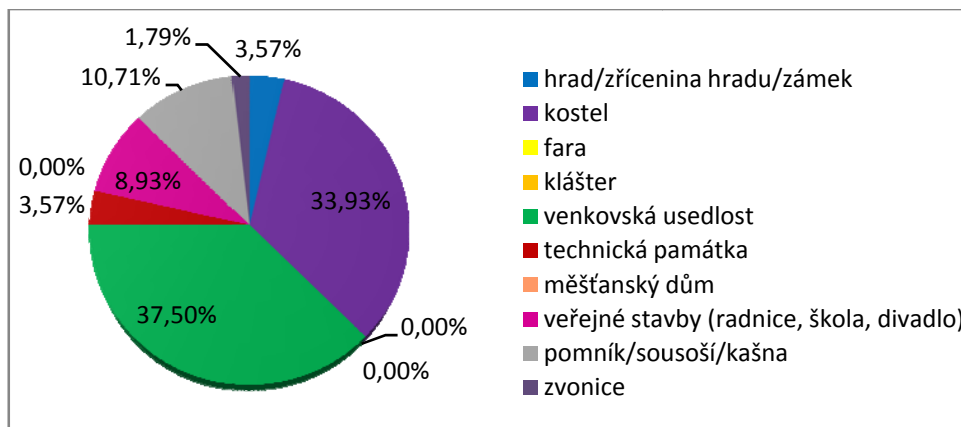
Žadatelé využívali program k obnově různých druhů staveb. Ve sledovaném období bylo podpořeno nejvíce projektů zaměřujících se na obnovu venkovských a zemědělských usedlostí či dvorů. Z 56 realizovaných obnov bylo obnoveno právě 21 staveb tohoto druhu tj. 37,50 %. Po té následují obnovy kostelů, kaplí a modliteben, kterých bylo uskutečněno celkem 19 tj. 33,93 %. Na obnovu měšťanských domů nebyl poskytnut žádný příspěvek. Poměr všech realizovaných projektů dle druhu staveb znázorňuje graf 6.2.

¹²⁰ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 61-79. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 59-77. - Informace poskytnuté ministerstvem kultury a Městským úřadem v Jilemnici.

¹²¹ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 61-79. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 59-77. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury, Městským úřadem v Semilech, Městským úřadem v Jilemnici a Městským úřadem v Turnově.

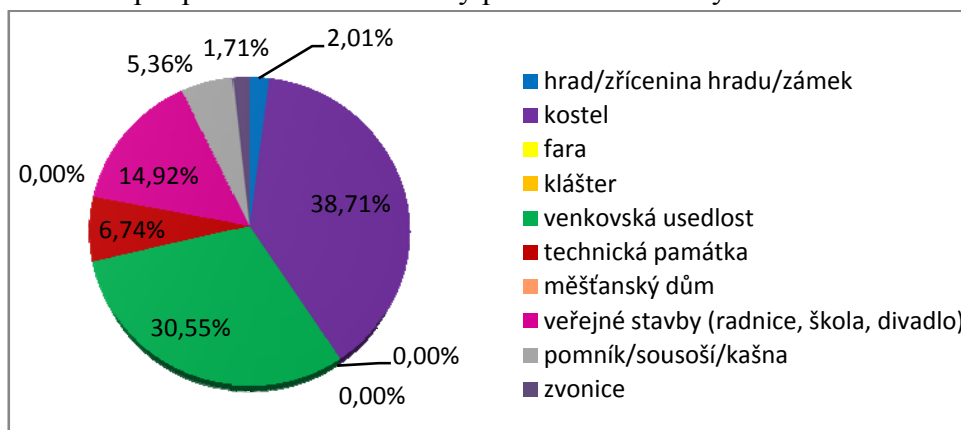
V roce 2010 bylo kladně rozhodnuto u 13 žádostí, z důvodů pozdního přidělení příspěvku ministerstvem, dva žadatelé příspěvek odmítli. Dále v textu uvádím počet realizovaných projektů, tj. 11.

Graf 6.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 122. Vlastní zpracování.

Graf 6.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 123. Vlastní zpracování.

Jak vyplývá z grafu 6.3, obce s rozšířenou působností přerozdělily největší objem finančních prostředků mezi projekty podporující obnovu kostelů, kaplí a modliteben. Výše všech přidělených příspěvků na tento druh stavby činila 3 834 000 Kč. Na obnovu venkovských a zemědělských usedlostí získali žadatelé 3 041 000 Kč. Celkový přehled využití programu v jednotlivých letech je patrný z tabulky 6.2.

¹²² Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 61-79. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 59-77. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

¹²³ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 61-79. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 59-77. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

Tabulka 6.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily

období	2008		2009		2010		2008-2010	
	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů	finanční prostředky (Kč)	počet projektů celkem	finanční prostředky celkem
hrad zřícenina hradu zámek	0	0	2	200 000	0	0	2	200 000
kostel	8	1 709 000	7	1 273 000	4	852 000	19	3 834 000
fára	0	0	0	0	0	0	0	0
klášter	0	0	0	0	0	0	0	0
venkovská usedlost	6	1 425 000	12	1 198 000	3	418 000	21	3 041 000
technická památka	1	207 000	1	464 000	0	0	2	671 000
měšťanský dům	0	0	0	0	0	0	0	0
veřejné stavby (radnice, škola, divadlo)	1	100 000	2	650 000	2	735 000	5	1 485 000
pomník/sousoší/kašna	5	224 000	0	0	1	310 000	6	534 000
zvonice	0	0	0	0	1	170 000	1	170 000
celkem	21	3 665 000	24	3 785 000	11	2 485 000	56	9 935 000

Zdroj dat: viz poznámka 124. Vlastní zpracování.

Obnova věže kostela sv. Antonína Paduánského v Loučkách

Jako další praktický příklad jsem vybrala obnovu věže kostela sv. Antonína Paduánského¹²⁵ v Loučkách, realizované v roce 2009. Jednalo se o sanaci krovu, který byl napaden škůdci, a obnovu střešního pláště. Pouze na samotnou obnovu bylo potřeba 535 812 Kč. Římskokatolická farnost Klokočské Loučky, které kostel patří, využila možnosti zažádat o finanční příspěvek z programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. Obcí s rozšířenou působností zde bylo město Turnov, do jehož obvodu Loučky patří. Římskokatolická farnost Klokočské Loučky se o příspěvek na obnovu věže ucházela poprvé a hned na poprvé jí byl příspěvek přiznán v požadované výši 300 000 Kč. S žádostí o finanční příspěvek se farnost obrátila také na obec Loučky, která přispěla 40 000 Kč. O finanční příspěvek byly požádaný i okolní obce Koberovy, Klokočí a Mírová pod Kozákovem. Obec Koberovy poskytla 50 000 Kč, Klokočí 5 000 Kč a Mírová pod Kozákovem 20 000 Kč. Farnost tak od uvedených obcí získala 115 000 Kč. Zbývající část nákladů tj. 120 812 Kč uhradila farnost sama. Náklady na související práce a technický dozor

¹²⁴ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 61-79. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 59-77. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury.

¹²⁵ Kostel sv. Antonína Paduánského byl postaven v letech 1785-1792. V roce 1915 vyhořel. Jeho oprava byla zahájena v roce 1919 a trvala do roku 1921. Kostel je jednodlní, s trojboce uzavřeným presbytářem a sakristií na severní straně. Nad západním průčelím je hranolová věž. POCHE, E. a kol., *Umělecké památky Čech 2.* s. 312-313.

investora činily 85 548 Kč, které farnost pokryla sama z vlastních zdrojů. Celkové náklady tak dosáhly výše 621 360 Kč.¹²⁶

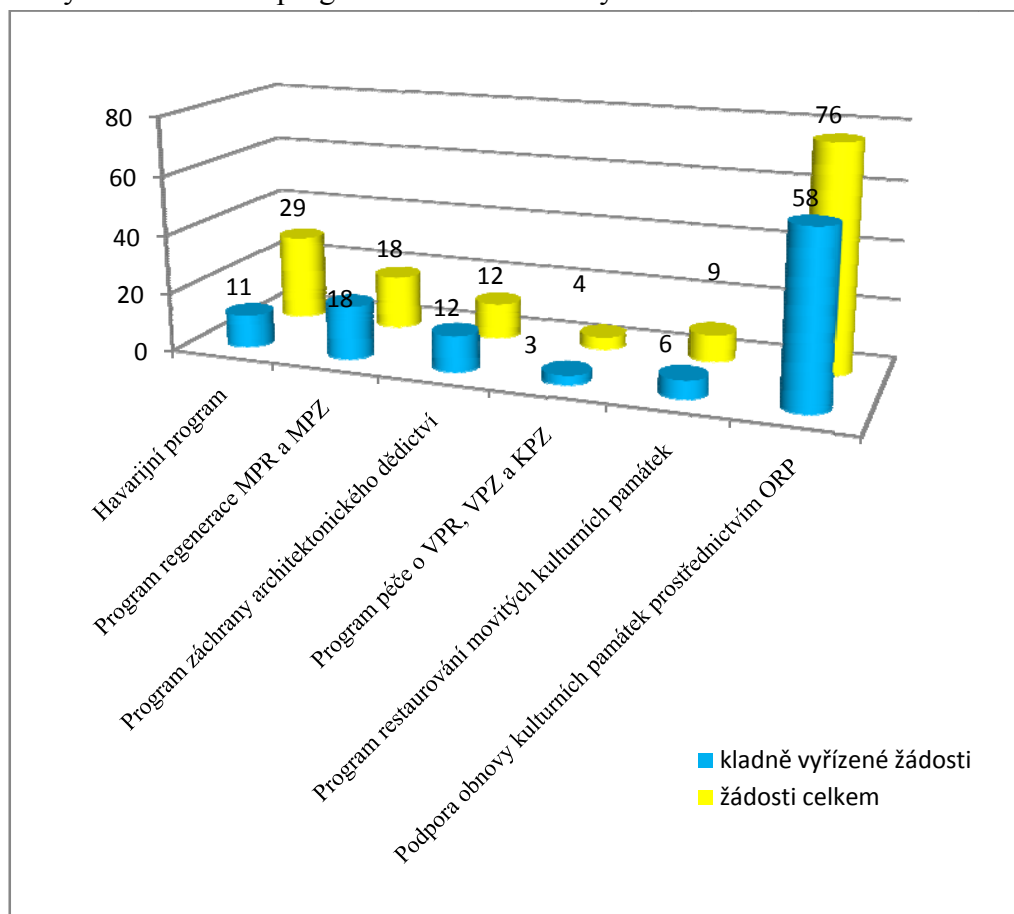
5.7 Celkové zhodnocení využití dotačních programů v okrese Semily

Jak z uvedených skutečností vyplývá, žadatelé v okrese Semily v letech 2008-2010 nejvíce využívali program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. Je to způsobeno tím, že jeho pravidla umožňují oproti většině dotačních programů použít finanční příspěvek na širší okruh kulturních památek. To sice dovolují i pravidla Havarijního programu, ale u Havarijního programu je vyžadován vyšší podíl na spoluúčasti vlastníka.¹²⁷ Právě u Havarijního programu byl podán druhý nejvyšší počet žádostí, přesto by se v počtu realizovaných projektů umístil na čtvrtém místě. Nejméně využívaným programem k obnově nemovitých kulturních památek je Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny. Při hodnocení tohoto programu musí být zohledněno, že v okrese Semily se nacházejí pouze dvě vesnické památkové rezervace. Rovněž Program restaurování movitých kulturních památek je využíván minimálně. Srovnání využívání jednotlivých programů nabízí graf 7.1.

¹²⁶ Římskokatolická farnost Klokočské Loučky. *Finanční vypořádání akce-sanace krovu a obnova střešního pláště věže kostela sv. Antonína v Loučkách.*

¹²⁷ Viz předchozí kapitola.

Graf 7.1- Využití dotačních programů v okrese Semily v letech 2008-2010

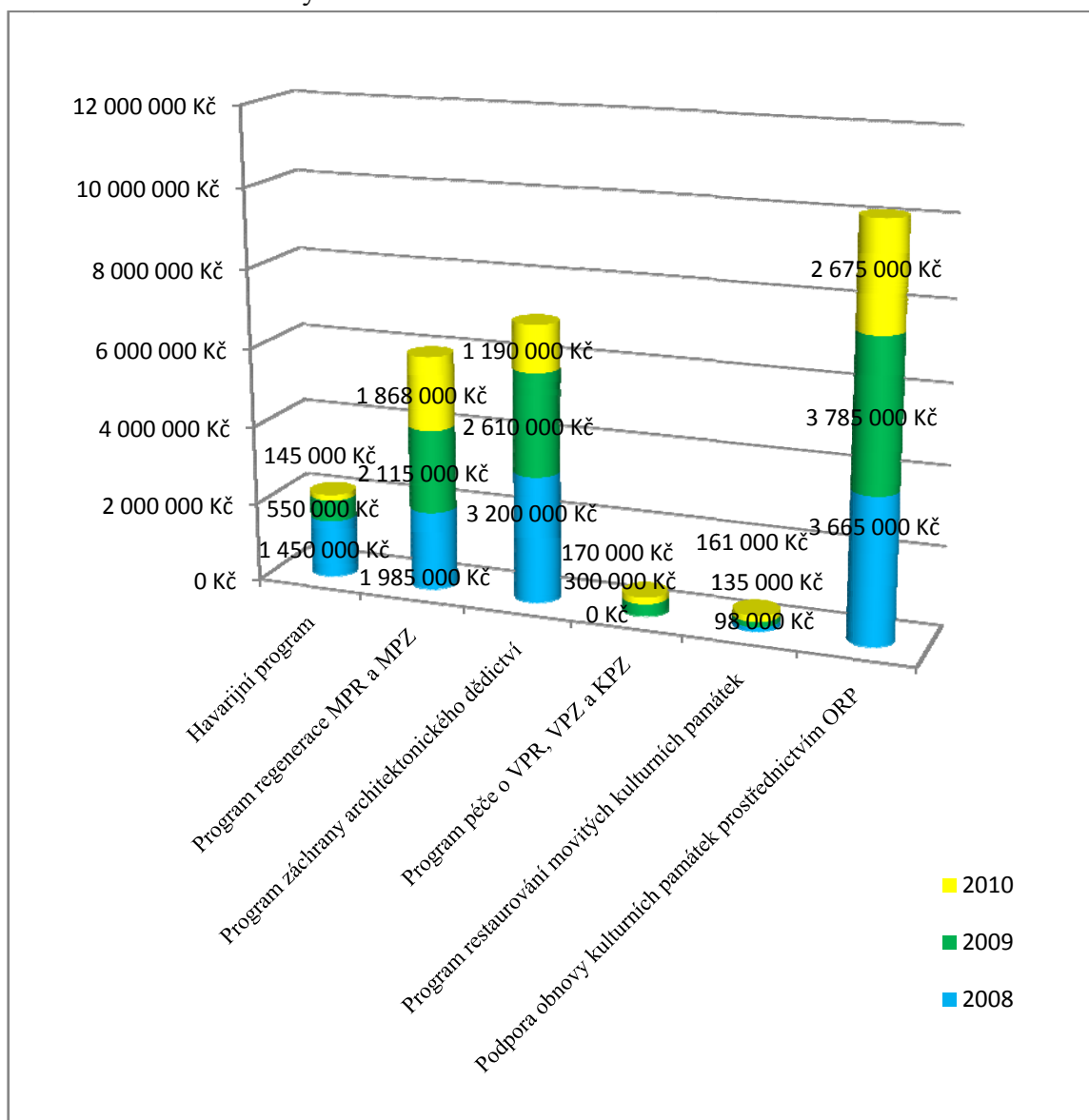


Zdroj dat: viz poznámka 128. Vlastní zpracování.

Přestože Ministerstvo kultury přiděluje největší objem finančních prostředků na Program zachrany architektonického dědictví, v okrese Semily byl největší objem finančních prostředků přerozdělen z programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností. Jak již bylo v textu několikrát uvedeno, pro obce s rozšířenou působností je stanovena každoročně finanční kvóta. Velikost objemu přerozdělených finančních prostředků z tohoto programu v okrese Semily tak nezáleží na „aktivitě“ vlastníků či správců kulturních památek a „vůli“ úředníků. Naopak nejmenší objem finančních prostředků, jak ukazuje graf 7.2, byl poskytnut z Programu restaurování movitých kulturních památek.

¹²⁸ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 28-79. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 29-77. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury, Městským úřadem v Turnově, Městským úřadem v Semilech a Městským úřadem v Jilemnici.

Graf 7.2- Přehled přerozdělených finančních prostředků z jednotlivých dotačních programů v okrese Semily v letech 2008-2010



Zdroj dat: viz poznámka 129. Vlastní zpracování.

¹²⁹ Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008, s. 61-79. - Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009, s. 59-77. - Informace poskytnuté Ministerstvem kultury, Městským úřadem v Turnově, Městským úřadem v Semilech a Městským úřadem v Jilemnici.

Závěr

Nejlépe řešeným programem ze systému dotačních programů Ministerstva kultury je Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, přestože je administrativně velmi náročný. Při přerozdělování finančních příspěvků se postupuje podle plánu regenerace. Jednotlivým zúčastněným osobám ať vlastníků či městu je tak umožněno se na připravovanou obnovu kulturní památky připravit a vyčlenit potřebný objem finančních prostředků. Navíc sestavováním plánů regenerace lze upřednostnit obnovu těch kulturních památek, které jsou „na životě“ nejohroženější. Dobrý záměr nese i Program záchrany architektonického dědictví, který v zásadách vyžaduje, aby vlastníci či správci kulturních památek k žádosti přikládali program využití kulturních památek a tím docházelo k snižování potřeby finančního prostředku ze státního rozpočtu. Toto by však nemělo být vyžadováno u církevních památek a vést ke komercializaci hradů a zámků. Jako účelný se jeví vznik programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností, kdy o přidělení finančního příspěvku rozhodují zmíněné obce, které samy dobře znají území své působnosti. Ostatně jak vyplývá i ze zhodnocení využití dotačních programů v okrese Semily, je nejvyužívanějším dotačním programem k obnově nemovitých kulturních památek. Na druhou stranu při rozdělování finančních prostředků může hrát jistou roli klientelismus. I ostatní dotační programy jsou opodstatněné. K zamyšlení vede poskytování příspěvků a grantů občanským sdružením, které zmiňuji v podkapitole Další podpora. Podle mého názoru by jejich činnost měla být podporována kraji či obcemi, na jejichž území působí.

Jako problematické se jeví financování objektů, které nejsou prohlášeny za kulturní památky, ale nacházejí se v ochranných pásmech. Podle zásad programů nemají na finanční příspěvek nárok, přestože si jejich údržba a péče o ně vyžaduje rovněž zvýšené náklady. Podobné je to i s jinými objekty, které nejsou prohlášeny za kulturní památky, ale přesto mají historickou či estetickou hodnotu. Jedná se o drobnou architekturu či uměleckořemeslná díla ve volné krajině, převážně lidové tvorby. V tomto případě by bylo vhodné podporovat ta občanská sdružení, která by se věnovala obnově uvedených objektů.

Další problém spočívá i v administrativní a časové náročnosti dotačních programů Ministerstva kultury, která způsobuje, že vlastníci či správci nemají před začátkem „stavební“ sezóny finanční příspěvek fyzicky k dispozici. Pokud nemají dostatek svých vlastních finančních prostředků na předfinancování obnovy, musejí s obnovou čekat někdy až do podzimu. Nedostatek času a nepříznivé počasí na konci roku se mohou projevit i na kvalitě

provedené obnovy. V některých případech jsou majitelé či správci nuceni z těchto důvodů příspěvek vrátit. Administrativní a časová náročnost se projevuje ale i při využívání mezinárodních zdrojů.

Zásady dotačních programů Ministerstva kultury nezakazují uchazečům žádat o příspěvek z více dotačních programů současně. Což je pochopitelné a pro uchazeče výhodné, neboť mají větší šanci příspěvek získat. Přestože u většiny dotačních programů podléhá konečné schválení Ministerstvu kultury, může se stát, že uchazeč uspěje ve dvou programech současně, neboť o přidělení příspěvku z jednotlivých programů rozhodují odlišné komise či jednotliví úředníci. Uchazeč může využít pouze jeden příspěvek. Pokud neproběhne doplňkové kolo, zůstanou tyto finanční prostředky k velké škodě nevyužité. Obzvláště, přihlédně-li se k tomu, kolik kulturních památek je skutečně ohroženo!

Z této skutečnosti však nelze vinit pouze stát a vyčítat malý objem vyčleněných finančních prostředků na péči a často i záchranu kulturních památek. Důležitá je iniciativa a trpělivost vlastníků či správců kulturních památek, neboť prvotní impuls vychází vždy od nich. Důkazem toho jsou i oba uvedené příklady obnovy kulturní památky.

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje

Česko. Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, 22, 539-551.

Česko. Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, 36, 1686-1691.

Česko. Zákon č. 320/2002 Sb., o změně zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, 117, 6810-6903.

Československo. Vyhláška č. 56/1960 Sb., o úhradě nákladů na udržování a obnovu kulturních památek. In *Sbírka zákonů Republiky československé*. 1960, 21, s. 146-147.

Československo. Vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1988, 12, s. 286-293.

Československo. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. In *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1987, 6, s. 214-226.

DVOŘÁK, Max. *Katechismus památkové péče*. 2. vyd. Praha: Národní památkový ústav, 2004. 195 s. ISBN 80-86234-55-X.

HLOBIL, Ivo. K situaci naší památkové péče. In *Na základech konzervativní teorie české památkové péče*. Praha: Národní památkový ústav; Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, s. 72-74. ISBN 978-80-87104-32-3.

JURNÍKOVÁ, Jana. Rozvoj kultury a památkové péče na komunální a regionální úrovni. In ŘEKTOŘÍK, Jaroslav; ŠELEŠOVSKÝ, Jan. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy. III. díl, Sociální a technická infrastruktura*. Brno: Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity – Institut pro místní správu Praha, 2002. s. 42-55. ISBN: 80-210-2956-0.

KESNER, Ladislav. *Marketing a management muzeí a památek*. Praha: Grada Publishing, 2005. 304 s. ISBN 80-247-1104-4.

MACEK, P.; NOVOSADOVÁ, O.; VOJTÍŠKOVÁ, L. *Stavebně historický průzkum hradu*. Praha, prosinec 1988. 105 s.

PEK, Tomáš. *Stavební památky*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 214 s. ISBN 978-80-7357-462-8.

POCHE, Emanuel a kol. *Umělecké památky Čech 2*. Praha: Academia, 1978. 578 s.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-447-2789-9.

Římskokatolická farnost Klokočské Loučky. *Finanční vypořádání akce-sanace krovu a obnova střešního pláště věže kostela sv. Antonína v Loučkách*.

ULBRICHOVÁ, Petra. Právní ochrana kulturních památek v minulosti. *Památky a příroda*, 1981, č. 5, s. 278-284. ISSN 0139-9853.

ULBRICHOVÁ, Petra. Vývoj právní úpravy ochrany kulturních památek. In *Památková péče na Moravě*. Brno: Státní památkový ústav v Brně, 2002, s. 185-196. ISBN 80-85032-82-1.

Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2008. Praha: Ministerstvo kultury. 402 s. ISBN 978-80-86310-84-8.

Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2009. Praha: Ministerstvo kultury, ISBN 978-80-86310-90-9.

Elektronické zdroje

Česko. Ministerstvo kultury. Opatření, jímž se mění a doplňují Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón ze dne 18. 1. 1996, ve znění Opatření Ministerstva kultury ze dne 15. 2. 2000, č. j. 1.004/2000, a Opatření Ministerstva kultury ze dne 21. 2. 2002, č. j. 22.867/2002 [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 28. 1. 2004 [cit. 2011-02-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>>

Česko. Ministerstvo kultury. Opatření, jímž se mění a doplňují Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón ze dne 18. 1. 1996, ve znění Opatření

Ministerstva kultury ze dne 15. 2. 2000, č. j. 1.004/2000, Opatření Ministerstva kultury ze dne 21. 2. 2002, č. j. 22.867/2002 a Opatření Ministerstva kultury ze dne 28. 1. 2004, č. j. 2.033/2004. [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 15. 3. 2004 [cit. 2011-03-1]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>>

Česko. Ministerstvo kultury. Opatření, jímž se mění a doplňují Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón ze dne 18. 1. 1996, ve znění Opatření Ministerstva kultury ze dne 15. 2. 2000, č. j. 1.004/2000, Opatření Ministerstva kultury ze dne 21. 2. 2002, č. j. 22.867/2002, Opatření Ministerstva kultury ze dne 28. 1. 2004, č. j. 2.033/2004 a Opatření Ministerstva kultury ze dne 15. 3. 2004, č. j. 4.636/2004. [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 1. 9. 2008 [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>>

Česko. Ministerstvo kultury. Příkaz č. 4/2010 I. náměstka ministra kultury [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 10. 9. 2010 [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/muzea-galerie-a-ochrana-moviteho-kulturniho-dedictvi/granty-a-dotace/integrovaný-system-ochrany-moviteho-kulturniho-dedictvi-70574/>>

Česko. Ministerstvo kultury. Úplné znění Pokynu Ministerstva kultury pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny č. j. : 17946/2002 ze dne 2. ledna 2003 [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 20. 9. 2009 [cit. 2011-02-19]. 3 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/assets/kulturni-dedictvi/pamatky/granty-a-dotace/pokyn.pdf>>

Česko. Vláda. Usnesení vlády České republiky ze dne 25. března 1992 č. 209 k Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 25. 3. 1992 [cit. 2011-02-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>>

Česko. Vláda. Usnesení vlády České republiky ze dne 22. února 1995 č. 110 k Programu záchrany architektonického dědictví [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 22. 2. 1995 [cit. 2011-02-20]. 11 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatky/granty-a-dotace/program-zachrany-architektonickeho-dedictvi-430/>>

Česko. Vláda. Usnesení vlády České republiky ze dne 16. července 1997 č. 426 o Programu restaurování movitých kulturních památek [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 16. 7. 1997 [cit. 2011-02-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=432>>

Česko. Vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 2. 2. 2010 [cit. 2011-04-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/legislativa/pravni-normy-upravujici-nakladani-s-pamatkovym-fondem-50865/>>

Česko. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 1. 7. 2010 [cit. 2011-02-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/legislativa/pravni-normy-upravujici-nakladani-s-pamatkovym-fondem-50865/>>

Česko. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, © 2003-2011 [cit. 2011-04-24]. Dostupný z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_name=o%20dani%20z%20nemovitosti&PC_8411_l=338/1992&PC_8411_ps=10#10821>

Česko. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, © 2003-2011 [cit. 2011-04-24]. Dostupný z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=586%2F1992&number2=&name=o+da ni+z+p%C5%99%C3%ADjm%C5%AF&text=>

Informace o stavu přípravy Finančních mechanismů EHP/Norska 2009 -2014 [online]. Praha: Ministerstvo financí, 18. 4. 2011 [cit. 2011-04-24]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_financi_mech_ehp_norsko_2014_61759.htm l>

Ministerstvo kultury ČR odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií vypisuje konkurz na rok 2011 na projekty zaměřené na činnost občanských sdružení a organizací s mezinárodním prvkem podporující kulturní aktivity v oblasti movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií [online]. Praha: Ministerstvo kultury, © 2007 [cit. 2011-03-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/granty-a-dotace/granty-a-dotace-obcanskym-sdruzenim-812/>>

MonumNet [online]. Praha: Národní památkový ústav, © 2003-11 [cit. 2011-03-25]. Dostupný z WWW: <<http://monumnet.npu.cz/monumnet.php>>

Návrh na zařazení akce obnovy nemovité kulturní památky do Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny Ministerstva kultury v roce 2011 [online]. Praha: Ministerstvo kultury, © 2007 [cit. 2011-03-07]. 4 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/assets/kulturni-dedictvi/pamatky/granty-a-dotace/Navrh-na-zarazeni-do-programu-v-roce-2011.pdf>>

PEJCHALOVÁ GRÜNVALDOVÁ, V. *Určité aspekty právní úpravy nadací v České republice, ve Francii, v Německu a v Rakousku* [ONLINE]. 12. 8. 2010. [cit. 2010-04-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/urcite-aspekty-pravni-upravy-nadaci-v-ceske-republice-ve-francii-v-nemecku-a-v-rakousku-64226.html>>

Program podpora záchranných archeologických výzkumů [online]. Praha: Ministerstvo kultury, © 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/dotacni-programy/program-podpora-zachrannych-archeologicckych-vyzkumu-18049/>>

Programy 2007-2013. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, [cit. 2011-04-18]. Dostupný z www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>

Prováděcí dokument Integrovaný operační program pro období let 2007-2013[online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 29. 6. 2009 [cit. 2011-04-18]. 199 s. Dostupný z www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/8e/8e76a286-afa7-43f7-9b6f-c30a0e1d6f69.pdf>>

Přehled finančních příspěvků Programu restaurování movitých kulturních památek za rok 2010 [online]. Praha: Ministerstvo kultury, © 2007 [cit. 2010-04-08]. Dostupný z www: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=432>>

Statut udílení Ceny za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón České republiky [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 7. 12. 2010 [cit. 2010-04-25]. 3 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/assets/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/dotacni-programy/Statut-udileni-Ceny-za-nejlepsi-pripravu-a-realizaci-Programu-regenerace.pdf>>

TOMÁŠEK, Martin. *Území s archeologickými nálezy* [online]. Praha: Národní památkový ústav, 20. 02. 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.npu.cz/pro-odborniky/pamatky-a-pamatkova-pece/pamatkovy-fond/uzemi-s-archeologickymi-nalezky/>>

Úplné znění Zásad pro užití neinvestičních prostředků z rozpočtu Ministerstva kultury stanovených pro Havarijní program č. j. 22303/2002 ze dne 2. 1. 2003 [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 2. 1. 2003 [cit. 2011-02-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/assets/kulturni-dedictvi/pamatky/granty-a-dotace/zasady.pdf>>

Výběrové dotační řízení Ministerstva kultury na podporu kulturních aktivit občanských sdružení působících v památkové péči v roce 2011 [online]. Praha: Ministerstvo kultury, © 2007 [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/dotacni-programy/dotace-obcanskym-sdruzenim-1545/>>

Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2002 [online]. Praha: Ministerstvo kultury, © 2007 [cit. 2011-02-28]. 250 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=171>>

Výroční zpráva Ministerstva kultury za rok 2007 [online]. Praha: Ministerstvo kultury, © 2007 [cit. 2011-03-14]. 315 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=171>>

Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 2003 [cit. 2011-02-28]. 11 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=429>>

Zásady podprogramu 117D815 2011 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj 17. 12. 2010 [cit. 2010-04-25]. 8 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Podpora-rozvoje-regionu-v-roce--2011/Podpora-obnovy-a-rozvoje-venkova>>

Zásady pro užití neinvestičních prostředků z rozpočtu Ministerstva kultury stanovených pro program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 31. 12. 2008 [cit. 2011-02-25]. 5 s. Dostupný z WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/dotacni-programy/podpora-obnovy-kulturnich-pamatek-prostrednictvim-obci-s-rozsirenou-pusobnosti-2432/>>

Zásady pro užití neinvestičních prostředků z rozpočtu Ministerstva kultury stanovených pro program Podpora pro památky UNESCO [online]. Praha: Ministerstvo kultury, 2010 [cit. 15. 03. 2011]. 14 s. Dostupné z WWW: <http://www.mkcr.cz/assets/kulturni-dedictvi/pamatky/granty-a-dotace/Program-UNESCO-2010.pdf>

Zpráva o pokračování Finančního mechanismu EHP/Norska v období 2009 – 2014 a výsledky implementace projektů z 1. – 3. výzvy [online]. Praha: Ministerstvo kultury, © 2007 [cit. 2011-04-24] Dostupné z WWW: <http://www.mkcr.cz/cz/ehp-norsko/zprava-o-pokracovani-financniho-mechanismu-ehp-norska-v-obdobi-2009--2014-a-vysledky-implementace-projektu-z-1---3--vyzvy-54294/>

Další zdroje

Ministerstvo kultury České republiky

Městský úřad v Jilemnici

Městský úřad v Semilech

Městský úřad v Turnově

Přednášky PhDr. Marka Perůtky na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci v akademickém roce 2008/2009.

Územní odborné pracoviště Národního památkového ústavu v Liberci

Seznam tabulek

Tabulka 2.1 - Finanční podíly jednotlivých subjektů	20
Tabulka 1.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily	30
Tabulka 1.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily	31
Tabulka 2.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily	32
Tabulka 2.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily	34
Tabulka 3.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily	35
Tabulka 3.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily	37
Tabulka 4.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily	39
Tabulka 5.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily	40
Tabulka 5.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily	42
Tabulka 6.1 - Úspěšnost žadatelů v okrese Semily	43
Tabulka 6.2 - Celkový přehled využití programu v okrese Semily	45

Seznam grafů

Graf 1.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředku v České republice a okrese Semily	29
Graf 1.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010	30
Graf 1.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010	31
Graf 2.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředku v České republice a okrese Semily	32
Graf 2.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010	33
Graf 2.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010	33
Graf 3.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředku v České republice a okrese Semily	35
Graf 3.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010	36
Graf 3.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010	36

Graf 4.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily	39
Graf 5.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily	40
Graf 5.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu předmětu v letech 2008-2010	41
Graf 5.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu předmětu v letech 2008-2010	41
Graf 6.1 - Přehled přerozdělených finančních prostředků v České republice a okrese Semily	43
Graf 6.2 - Přehled realizovaných projektů v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010	44
Graf 6.3 - Alokace příspěvků v okrese Semily podle druhu stavby v letech 2008-2010	44
Graf 7.1 - Využití dotačních programů v okrese Semily v letech 2008-2010.....	47
Graf 7.2 - Přehled přerozdělených finančních prostředků z jednotlivých dotačních programů v okrese Semily v letech 2008-2010	48

Seznam příloh

Příloha 1 – Hrad Valdštejn

Příloha 2 – Vstupní průčelí Romantického paláce během obnovy

Příloha 3 – Obnovená střecha Romantického paláce

Příloha 4 – Restaurované nástěnné malby v „Rytířském“ sále Romantického paláce

Příloha 5 - Kostel sv. Antonína Paduánského v Loučkách

Příloha 6 – Věž kostela sv. Antonína Paduánského v Loučkách s obnovenou střechou

Příloha 1 – Hrad Valdštejn



Zdroj: Vlastní archiv.

Příloha 2 – Vstupní průčelí Romantického paláce během obnovy



Zdroj: Vlastní archiv.

Příloha 3 – Obnovená střecha Romantického paláce



Zdroj: Vlastní archiv.

Příloha 4 – Restaurované nástěnné malby v „Rytířském“ sále Romantického paláce



Zdroj: Vlastní archiv.

Příloha 5 - Kostel sv. Antonína Paduánského v Loučkách



Zdroj: Vlastní archiv.

Příloha 6 – Věž kostela sv. Antonína Paduánského v Loučkách s obnovenou střechou



Zdroj: Vlastní archiv.